

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ :

**«ΕΤΑΙΡΙΕΣ OFFSHORE-ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ :
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ – ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ»**

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ : ΔΕΜΕΤΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ (024/08)

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΚΥΡΜΙΖΟΓΛΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο :Εισαγωγή.....	Σελ 4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ – ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ	
2.1 : Ορισμός υπεράκτιας εταιρίας.....	Σελ.9
2.2 : Ιστορική αναδρομή – οι χώρες και οι λόγοι δημιουργίας τους.....	Σελ.10
2.3 : Κριτήρια ίδρυσης.....	Σελ.12
2.4 : Χαρακτηριστικές ιδιότητες υπεράκτιας εταιρίας.....	Σελ.13
2.5 : Χαρακτηριστικά σύστασης	Σελ.16
2.5.1 : Πώς γίνεται η σύσταση.....	Σελ.16
2.5.2 : Ποια έγγραφα συνιστούν την ύπαρξη υπεράκτιας εταιρίας.....	Σελ.16
2.5.3 : Στοιχεία ή έγγραφα που διατηρούνται στα δημόσια αρχεία του τόπου ίδρυσης της εταιρίας.....	Σελ.17
2.5.4 : Χαρακτηριστικά σύστασης.....	Σελ.17
2.6 : Δομές υπεράκτιων εταιριών.....	Σελ.20
2.7 : Κριτήρια επιλογής υπεράκτιου σχήματος.....	Σελ.31
2.8 : Πλεονεκτήματα.....	Σελ.35
2.9 : Νόμιμες χρήσεις.....	Σελ.36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ	Σελ.38
3.1 : Έννοια φορολογικού παραδείσου – χαρακτηριστικά.....	Σελ.38
3.2. : Οι μορφές της φοροδιαφυγής.....	Σελ.38
3.2.1 : Η φοροδιαφυγή.....	Σελ.39
3.2.2 : Η φοροκλοπή.....	Σελ.39
3.2.3 : Η μετακύλιση φόρου.....	Σελ.40
3.2.4 : Η φοροαποφυγή.....	Σελ.40
3.3 : Σημερινοί φορολογικοί παράδεισοι – χαρακτηριστικά.....	Σελ.42
3.3.1 : Ιδιαίτεροι φορολογικοί παράδεισοι.....	Σελ.44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ.....	Σελ.47
4.1 : Φορολογία offshore.....	Σελ.47
4.2 : Εταιρίες offshore και ακίνητα.....	Σελ.50
4.3 : Πώς φορολογούνται οι εταιρίες offshore που έχουν ακίνητα στη Ελλάδα	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο : ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ – ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	Σελ.53
5.1 : Μειονεκτήματα.....	Σελ.53
5.2 : Παράνομες χρήσεις.....	Σελ.54
5.3 : Αντιδράσεις στη χρήση των υπεράκτιων εταιριών.....	Σελ.54
5.3.1 : Διάβρωση της φορολογικής βάσης.....	Σελ.54
5.3.2 : Οι υπεράκτιες εταιρίες και το ξέπλυμα χρήματος.....	Σελ.58
5.3.3 : Η επιρροή των υπεράκτιων εταιριών στη λειτουργία του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος.....	Σελ.62
5.4 : Παραδείγματα – περιπτώσεις υπεράκτιων εταιριών.....	Σελ.63
5.4.1 : Απαγόρευση των υπεράκτιων εταιριών στο Μπουένος Άιρες.....	Σελ.63
5.4.2 : Το παράδειγμα της Κύπρου.....	Σελ.63
5.4.3 : Τι επικρατεί στην Ελλάδα.....	Σελ.65
5.5. : Μέθοδοι και προσπάθειες ελέγχου στην Ελλάδα.....	Σελ.68
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	Σελ.70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο :ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Παιδί της παγκοσμιοποίησης, καρπός του ανταγωνισμού και ανάγκη της οικονομικής ανάπτυξης, αποτελεί μία εταιρία off shore. Ανθούν διεθνώς, αυξάνονται και πληθύνονται στη χώρα μας, ενώ σε κράτη που δεν τα γράφει ο χάρτης μπορεί να είναι περισσότερες και από τους κατοίκους τους! Οι υπεράκτιες, όπως τις λέμε στην Ελλάδα, ή υπερόριες, όπως τις λένε οι ειδικοί, οι off shore μπήκαν για τα καλά στη ζωή μας και πρέπει να ξέρουμε για αυτές. Οι εταιρείες αυτές, διακινούν σήμερα το 50% των κεφαλαίων διεθνώς, μέσα σε 10 χρόνια ξεπέρασαν το ένα εκατομμύριο και κατέχουν το 3% του παγκόσμιου πλούτου! Οι off shore εταιρείες που από χρόνια έχουν γίνει on shore βρίσκονται πλέον στο επίκεντρο της επιστημονικής προσέγγισης και αναζήτησης.

Η μεγαλύτερη εξέλιξη στον κόσμο των επιχειρήσεων τα τελευταία χρόνια είναι η επιθυμία μικρών και μεγάλων εξ αυτών να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους διεθνώς και με τον τρόπο αυτό να αυξήσουν την κερδοφορία τους. Αυτό το φαινόμενο εκθέτει τις επιχειρήσεις όμως σε φορολογικό κίνδυνο δεδομένου ότι αναγκάζονται να λειτουργούν σε διάφορα και πολλές φορές όχι σταθερά φορολογικά καθεστώτα.

Σε ορισμένες περιπτώσεις η έλλειψη εναρμόνισης των φορολογικών συστημάτων διαφορετικών χωρών μπορεί να δημιουργήσει καταστάσεις που η ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε μια τρίτη χώρα να συνεπάγεται υψηλό φορολογικό κόστος. Ένα ακραίο παράδειγμα μη εναρμόνισης είναι η διπλή φορολόγηση κερδών, ήτοι τα κέρδη ενός ξένου υποκαταστήματος να φορολογούνται πλήρως στην ξένη χώρα και στη συνέχεια τα μετά από φόρους κέρδη όταν επαναπατρίζονται στη μητρική, υπό μορφή μερίσματος, να υπόκεινται σε φορολογία ως εισόδημα της μητρικής. Η διπλή φορολόγηση θα οδηγήσει σε ματαίωση της απόφασης ίδρυσης υποκαταστήματος, εκτός αν υπάρχει κάποια έκπτωση για τους φόρους που έχουν ήδη πληρωθεί από το υποκατάστημα στην αλλοδαπή.

Επειδή όμως η φορολογική επιβάρυνση πλήττει άμεσα τη κερδοφορία των οικονομικών μονάδων, είτε με υψηλούς φορολογικούς συντελεστές είτε με την έλλειψη εναρμόνισης μεταξύ των φορολογικών συστημάτων διαφορετικών

χωρών και την επιβολή διπλής φορολογίας για την ίδια οικονομική δραστηριότητα, για το λόγο αυτό το διεθνές κεφάλαιο ανέπτυξε το θεσμό των υπεράκτιων (offshore) εταιριών παρακάμπτοντας τις χώρες όπου πραγματικά δραστηριοποιούνταν και εμφανίζοντας ως οικονομική έδρα χώρες «φορολογικούς παραδείσους» (taxheavens) με ελάχιστους ή μηδενικούς φορολογικούς συντελεστές για τα εκτός της έδρας αποκτηθέντα κέρδη και πλήρη εχεμύθεια ως προς τη προέλευση και την ιδιοκτησία του κεφαλαίου.

Είναι αδύνατο να δώσει κανείς επακριβή και ολοκληρωμένο ορισμό σχετικά με το τι αποτελεί Διεθνές Υπεράκτιο Οικονομικό Κέντρο και την πιθανή διαφορά του από τον «φορολογικό παράδεισο». Το αν μία συγκεκριμένη περιοχή θα έπρεπε να θεωρηθεί Διεθνές Υπεράκτιο Οικονομικό Κέντρο είναι θέμα πολλών παραμέτρων.

Πολλά Διεθνή Υπεράκτια Οικονομικά Κέντρα μπορεί δικαιωματικά να περιγράφονται ως φορολογικοί παράδεισοι λόγω του εξαιρετικά χαμηλού φόρου που επιβάλλεται στο εισόδημα. Τέτοιοι φορολογικοί παράδεισοι είναι συνήθως πολύ μικρές χώρες οι οποίες εσκεμμένα έχουν δημιουργήσει ένα περιβάλλον χωρίς καμία ή ελάχιστη φορολογική επιβάρυνση, έτσι ώστε να ενθαρρύνουν τη χρήση της περιοχής αυτής για τη διενέργεια των παγκόσμιων συναλλαγών. Παρ' όλα αυτά, πολλά Διεθνή Οικονομικά Κέντρα (υπεράκτια και μη) είναι και μεγάλα εμπορικά κέντρα με υψηλά επίπεδα φορολογίας και με εξελιγμένα φορολογικά συστήματα.

Η Ελβετία είναι πιθανώς το πιο γνωστό παράδειγμα ενός πολύ εξελιγμένου καθεστώτος το οποίο λόγω σειράς ιστορικών, εμπορικών και νομικών παραγόντων έχει γίνει από τα γνωστότερα Διεθνή Οικονομικά Κέντρα. Παράγοντες όπως πολιτικοί, οικονομικοί, νομισματικής σταθερότητας, νόμοι περί τραπεζικού απορρήτου και εξαίρεση στη φορολόγηση κερδών που επαναπατρίζονται από ξένες θυγατρικές εταιρείες ή υποκαταστήματα έχουν συμβάλει στο να κάνουν την Ελβετία Διεθνές Οικονομικό Κέντρο.

Υπάρχουν ακόμη Διεθνή Οικονομικά Κέντρα που ενώ επιβάλλουν φόρους στο εισόδημα γενικά, έχουν δημιουργήσει ειδικά προγράμματα για να ευνοούνται ορισμένες τάξεις ανθρώπων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το Ηνωμένο

Βασίλειο, που προσφέρει ιδιαίτερα ευνοϊκά προγράμματα στους μη κατοίκους του Ηνωμένου Βασιλείου. Οποιαδήποτε χώρα που παρέχει πλεονεκτήματα σε θέματα παγκόσμιων φορολογικών προγραμμάτων, είτε ως χώρος συναλλαγών είτε ως χώρος φύλαξης για τα κεφάλαια διεθνών εταιρειών, μπορεί κατά κάποιον τρόπο να θεωρηθεί «Διεθνές Υπεράκτιο Οικονομικό Κέντρο».

Σε παγκόσμια κλίμακα τα κέντρα υπεράκτιων εταιρειών υπερβαίνουν τα 80 και μέσα από τις εταιρείες αυτές διακινείται περίπου το μισό του παγκόσμιου κύκλου εργασιών. Έχει επιχειρηθεί μια κατηγοριοποίηση (από το 1996) των Διεθνών Υπεράκτιων Οικονομικών Κέντρων - φορολογικών παραδείσων σε τρεις μεγάλες κατηγορίες οι οποίες με το δικό τους ξεχωριστό τρόπο προστατεύουν την ανωνυμία του ιδιοκτήτη ή του πραγματικού δικαιούχου των κεφαλαίων που εμπιστεύονται εκεί.

Πρώτη κατηγορία είναι ο αγγλοσαξονικός τύπος παραδείσου, όπου προστατεύεται μεν το τραπεζικό απόρρητο, όμως η ταυτότητα των συναλλασσομένων μπορεί να φανεί είτε κατά τον έλεγχο του συναλλάγματος (όταν δεν πρόκειται για κατοίκους της περιοχής), είτε κατά τη φάση υπογραφής συμβάσεων καταπιστεύματος, όπου τα ονόματα των πραγματικών μετόχων ή των τρίτων που μεσολαβούν αντί αυτών, αναγράφονται στη σύμβαση.

Δεύτερη κατηγορία είναι αυτή του ελβετικού δικαίου όπου δεν προβλέπεται συναλλαγματικός έλεγχος και η μόνη περίπτωση αποκάλυψης της πραγματικής ταυτότητας του ιδιοκτήτη της εταιρείας είναι κατά την υπογραφή σύμβασης καταπιστευτικής μεταβίβασης κυριότητας.

Τρίτη κατηγορία είναι αυτή των παραδείσων που εγγυώνται την ανωνυμία. Εδώ δεν ελέγχεται καθόλου το συνάλλαγμα και οι μετοχές εταιρειών εκδίδονται ανώνυμες χωρίς εγγυήσεις από τους διευθύνοντες αυτές.

Ειδικότερα μετά την 11η Σεπτεμβρίου 2001, όταν ανέκυψαν βάσιμες υποψίες ότι μέσω παραδείσων, εκτός από το χρήμα του κοινού εγκλήματος, διακινείται και το χρήμα που οπλίζει τα χέρια των τρομοκρατών, κλιμακώθηκαν οι πιέσεις της διεθνούς κοινότητας (μέσω του Οργανισμού για την Οικονομική Συνεργασία και την Ανάπτυξη που έχει αναλάβει το σισύφειο έργο της πάταξης της παγκόσμιας φοροδιαφυγής και του ξεπλύματος χρήματος) προς τις χώρες και

τις πρώην αποικιακές κτήσεις που ευνοούν την ανεξέλεγκτη - καθ' ότι αφορολόγητη - διακίνηση κεφαλαίων. προ δεκαετίας (τον Απρίλιο του 2002 συγκεκριμένα) ο ΟΟΣΑ διέγραψε από τη μαύρη λίστα των φορολογικών παραδείσων 28 από τις 35 χώρες, αφού έκρινε ότι «επέδειξαν πνεύμα συνεργασίας υποσχόμενες να έχουν υιοθετήσει πλήρως ως το 2005 τις πρακτικές φορολόγησης που ισχύουν στον υπόλοιπο κόσμο και να προαγάγουν τη διαφάνεια κυρίως στα τραπεζικά τους συστήματα». Μόνο επτά χώρες αρνήθηκαν τότε να εγκαταλείψουν την εχεμύθειά τους σε ό,τι αφορά τη διακίνηση κεφαλαίων και να υιοθετήσουν διαφανείς διαδικασίες διακίνησης των κεφαλαίων. Πρόκειται για το Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν, το Πριγκιπάτο του Μονακό, την Ανδόρα, τη Λιβερία, τα Νησιά Μάρσαλ, το Ναούρου και το Βανουάτου.

Σήμερα, δέκα χρόνια μετά την πανηγυρικώς διακηρυχθείσα από τον ΟΟΣΑ πρόοδο στον αγώνα κατά του ξεπλύματος χρήματος και της φοροδιαφυγής, η περίφημη μαύρη λίστα του Οργανισμού αριθμεί 42 φορολογικούς παραδείσους! Το διάστημα αυτό βεβαίως προέκυψε ένα νέο υπερεθνικό φόρουμ, το οποίο ανέλαβε με νεανική ορμή και ζέση τη μάχη κατά των παραδείσων. Πρόκειται για τον όμιλο των 20 κρατών του πλανήτη με το μεγαλύτερο ΑΕΠ (σε απόλυτο αριθμό, όχι δηλαδή κατά κεφαλήν), γνωστό και ως G20. Προ διετίας μάλιστα στη σύνοδο του G20 στο Λονδίνο ο τότε πρωθυπουργός της Βρετανίας **Γκόρντον Μπράουν** είχε ανακοινώσει την απόφαση των ισχυρών της Γης να δημιουργήσουν μια «νέα παγκόσμια τάξη», που θα αντιμετώπιζε δυναμικά την κρίση και θα έδινε οριστική λύση στο «άγος» των φορολογικών παραδείσων.

Δέκα χρόνια λοιπόν μετά τον περιορισμό των παραδείσων από 35 σε 7 και δύο χρόνια μετά τις υπερφίαλες εξαγγελίες του G20, ο όμιλος - όπως άλλωστε και ο ΟΟΣΑ - διαπίστωσε κάποιες αστοχίες στα προγράμματά του, όπως ότι η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται και πάλι σε κρίσιμη καμπή, τη φορά αυτή λόγω της κρίσης χρέους στην ευρωζώνη. Και όταν αναζήτησαν τρόπους για αύξηση των φορολογικών εσόδων, ξεπελάγησαν αντιλαμβανόμενοι ότι οι λεγόμενοι παράδεισοι υφίστανται και ευημερούν και επίσης ότι κορυφαίες επιδόσεις μεταξύ αυτών δεν έχουν οι διαρκώς ενοχοποιούμενες υπερπόντιες

κτήσεις και τα εξωτικά νησάκια της Καραϊβικής, αλλά μεγάλες βιομηχανικές χώρες, με ανεπτυγμένη οικονομία, πολλές μάλιστα... συμμετέχουσες στο G20.

Σήμερα στη λίστα με τους πρώτους 10 μεγαλύτερους φορολογικούς παραδείσους όπου περιβάλλουν με μυστικότητα τις οικονομικές τους συναλλαγές κατατάσσονται η **Ελβετία**, τα **Νησιά Κέιμαν**, το **Χονγκ Κονγκ** και οι **ΗΠΑ**. Στην πρώτη δεκάδα του δείκτη οικονομικής μυστικότητας ακολουθούν η **Σιγκαπούρη**, η νήσος **Τζέρσεϊ**, η **Ιαπωνία**, η **Γερμανία** και το Μπαχρέιν. Η **Βρετανία** κατατάσσεται 13η, το **Βέλγιο** 15ο, η **Αυστρία** 17η και η **Κύπρος** 20ή. Στην κορυφή βρίσκεται το **Λουξεμβούργο**, ιδρυτικό μέλος της ΕΕ στο οποίο και έχουν εγκατασταθεί 146 τράπεζες από 26 χώρες του κόσμου. Είναι μία από τις δύο σημαντικότερες έδρες συναλλαγής αμοιβαίων κεφαλαίων. Το μυστικό της επιτυχίας: Σαφήνεια και ευελιξία. Από τη μία πλευρά σεβασμός στο τραπεζικό απόρρητο και από την άλλη ένας αυστηρός νόμος κατά του ξεπλύματος μαύρου χρήματος. Όλα αυτά στα συμφραζόμενα μιας «ανταγωνιστικής» φορολογικής πολιτικής και μιας ευέλικτης γραφειοκρατίας που διευθετεί τα πάντα με ταχύτητα.

«Η μυστικότητα όχι μόνο διευκολύνει την φοροδιαφυγή αλλά και έχει γίνει κεντρικό στοιχείο των παγκόσμιων οικονομικών αγορών δημιουργώντας το κατάλληλο περιβάλλον για απάτες, αποφυγή οικονομικών ρυθμίσεων, χειραγώγηση των αγορών και ξέπλυμα χρημάτων».

Ο δείκτης οικονομικής μυστικότητας βασίζεται σε στοιχεία του **ΟΟΣΑ** και του **ΔΝΤ** καθώς και σε στοιχεία των ίδιων των **υπουργείων Οικονομικών** της κάθε χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ - ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Εταιρεία **OFFSHORE** ή αλλιώς «**Υπεράκτια εταιρεία**» ονομάζεται μια οικονομική οντότητα που θεωρείται πως δημιουργήθηκε για ένα συγκεκριμένο σκοπό, συνήθως βραχυπρόθεσμο. Οι υπεράκτιες εταιρείες που αποκαλούνται αλλιώς και *εξωχώριες* ή *υπερπόντιες*, είναι αγγλοσαξονικής και κυρίως βρετανικής επινοήσεως. Ο όρος υπεράκτιες αποδίδει βέβαια στην ελληνική με ακρίβεια τον ορό offshore, αλλά δεν έχει επαρκή δημοτικότητα. Πράγματι, επειδή το Ηνωμένο Βασίλειο είναι νησί, όρος offshore σημαίνει μακράν των ακτών, επειδή όμως δημιουργήθηκε στην Αγγλία που είναι μια μεγάλη νήσος ο όρος αυτός κατ' επέκταση σημαίνει "εκτός επικράτειας", και με αυτή την έννοια κατέληξε διεθνής όρος επιχειρηματικότητας εξωτερικού

Αρχικά οι εταιρείες αυτές επινοήθηκαν για να αντιμετωπιστούν οι πολιτικοί κίνδυνοι κατά τη διάρκεια του Β Παγκοσμίου Πολέμου, αλλά γνώρισαν εκρηκτική ανάπτυξη παράλληλα με τη δημιουργία πολυεθνικών ή ορθότερα διεθνικών επιχειρήσεων. Συνήθως ο όρος αναφέρεται με σκοπό να υποδειχθούν οι επιχειρήσεις που ιδρύονται σε οικονομικά κέντρα με ένα πολύ χαμηλό επίπεδο φόρων, που συνήθως βρίσκονται κυρίως σε νησιά και συχνά παρομοιάζονται ως «φορολογικοί παράδεισοι». Αυτές οι εταιρείες ιδρύονται προκειμένου ο ιδιοκτήτης ή ο δικαιούχος να πετύχει το μικρότερο δυνατό κόστος φορολόγησης των διεθνών δραστηριοτήτων του. Πολλές φορές, συνήθως αποτρεπτικά, αναπτύσσεται η άποψη ότι κάποιος από τους σκοπούς ίδρυσης αυτών είναι η απόκρυψη οικονομικών εσόδων/κερδών, από παράνομες δραστηριότητες όπως π.χ. λαθρεμπόριο όπλων, ναρκωτικών κ.λπ. ή ακόμα και η ανακύκλωση βρώμικου χρήματος, που πράγματι μπορεί αυτό να συμβεί σε πολύ περιορισμένο βαθμό. Η όποια παραβατική δραστηριότητα αν τελικά συμβεί δεν πραγματοποιείται στην έδρα των εταιρειών αυτών αλλά στις χώρες που αναπτύσσουν τις οικονομικές δραστηριότητές τους.

Στην πραγματικότητα, ακριβώς επειδή δεν είναι παράνομες, όλες οι πολυεθνικές έχουν ιδρύσει offshore εταιρείες σε χώρες με ηπιότερο φορολογικό καθεστώς, για μια πιο αποδεκτή φορολόγηση των κερδών τους. Υπάρχουν χώρες "φορολογικοί παράδεισοι" που βρίσκονται σε «μαύρη λίστα» των ελληνικών αλλά και των ευρωπαϊκών φορολογικών υπηρεσιών, και η εγκατάσταση και δραστηριότητα γραφείων offshore εταιρείας από τις χώρες αυτές ελέγχεται αναλόγως.

Έτσι, ο κλάδος των υπεράκτιων εταιρειών είναι σήμερα κυρίαρχος στους τομείς της ναυτιλίας, αεροπορίας, και των ασφαλίσεων και πολλούς άλλους που θα δούμε στη συνέχεια. Την τελευταία δεκαετία μόνο έχουν συσταθεί πάνω από ένα εκατομμύριο υπεράκτιες εταιρείες. (www.wikipedia.com)

2.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ - ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥΣ

Οι «φορολογικοί παράδεισοι» με τη σύγχρονη έννοια δημιουργήθηκαν αμέσως μετά το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, καθώς οι εύποροι θέλησαν να προστατεύσουν την περιουσία τους από την κοινωνική αναταραχή αλλά και τη φορολογία για την ανοικοδόμηση των χωρών που είχαν υποστεί καταστροφές.

Κατά τη διάρκεια της μεταπολεμικής περιόδου και μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1970, το παγκόσμιο οικονομικό σκηνικό καθοριζόταν από το διεθνές εμπορικό καθεστώς της συμφωνίας του Μπρέτον Γούντς που περιόριζε τη διεθνή κίνηση κεφαλαίων και επέβαλε σταθερές νομισματικές ισορροπίες με κεντρικό νόμισμα αναφοράς το δολάριο. Ο περιορισμός της ελευθερίας στη διεθνή κίνηση των κεφαλαίων αποσκοπούσε στο να παρέχεται η δυνατότητα στις εθνικές κυβερνήσεις να καθορίζουν αυτόνομα τη δική τους νομισματική πολιτική.

Γενικότερα, υπήρχαν πολλοί περιορισμοί στις ευρύτερες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, σύμφωνα και με τις αρχές του Κεϊνσιανισμού που δέσποζε μέχρι τότε, όπως λχ. η παρεμπόδιση της κίνησης κεφαλαίων (εκτός αν αφορούσε τη χρηματοδότηση του εμπορίου), αλλά και οι έλεγχοι στα τραπεζικά επιτόκια. Οι χώρες του ΟΟΣΑ και ειδικότερα οι

ευρωπαϊκές επέβαλαν διατήρηση υψηλών υποχρεωτικών διαθεσίμων στις τράπεζες, οροφή στα επιτόκια, περιορισμούς στα χρηματοοικονομικά προϊόντα που μπορούσαν να προσφέρουν τα εποπτευόμενα ιδρύματα, ελέγχους στην κίνηση κεφαλαίων και υψηλή φορολογία. Το όλο κλίμα της εποχής είχε ως συνέπεια πολλοί επιχειρηματίες και ιδιαίτερα πολυεθνικές εταιρίες, να μεταφέρουν μεγάλο μέρος των κεφαλαίων τους από την ημεδαπή σε αλλοδαπές εταιρίες που ήταν εγκατεστημένες σε χώρες με πολλά πλεονεκτήματα, όπως η ελάχιστη ή και καθόλου φορολογία αλλά και σε γενικές γραμμές, με ελάχιστους έως ανύπαρκτους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων. Η Ελβετία, οι Βερμούδες και το Λιχτενστάιν είναι οι πρώτες χώρες που μπορεί να θεωρηθεί ότι διέθεταν τέτοια χαρακτηριστικά. Το Λουξεμβούργο, μια πόλη-κράτος ελαχίστων εκατοντάδων χιλιάδων κατοίκων, αναδύθηκε ως σημαντικό τέτοιο κέντρο στις αρχές της δεκαετίας του 1970 προσελκύοντας επενδυτές από τη Γαλλία, τη Γερμανία και το Βέλγιο. Τα νησιά της Μάγχης και η νήσος του Μαν –ειδικές επικράτειες της Βρετανίας– προσέφεραν παρόμοιες ευκαιρίες, όπως και το Μπαχρέιν στη Μέση Ανατολή και οι Μπαχάμες και οι νήσοι Κεϊμάν στο δυτικό ημισφαίριο.

Με την κατάργηση της Συμφωνίας του Μπρέτον Γούντς το 1973 και την άρση των περιορισμών στην κίνηση του διεθνούς κεφαλαίου, θεωρήθηκε πως οι υπεράκτιες δραστηριότητες θα συρρικνωθούν σημαντικά, αφού δεν υπήρχαν πλέον οι περιοριστικές εκείνες συνθήκες που οδηγούσαν στην προσέλκυση υψηλής ροής διεθνών κεφαλαίων. Ειδικότερα στη δεκαετία του 1990 μειώθηκαν παντού στον κόσμο οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων και τα επιτόκια, αλλά τα φορολογικά πλεονεκτήματα των offshore παρέμειναν ισχυρό κίνητρο παρά τον ανταγωνισμό και από τις κανονικές χώρες. Στην πράξη όμως συνέβη το αντίθετο. Οι υπεράκτιες εταιρείες και τα υπεράκτια οικονομικά κέντρα, προσαρμόστηκαν στις νέες συνθήκες με συνέπεια να διογκωθεί περαιτέρω η δραστηριότητά και η σημασία τους στην παγκόσμια οικονομική σκηνή. Η ενίσχυση του καθεστώτος των φορολογικών απαλλαγών, η προστασία του απορρήτου των συναλλαγών, η ανωνυμία της ιδιοκτησίας, η διεύρυνση των διεθνών αεροπορικών μεταφορών, σε συνδυασμό με την πιο πρόσφατη έκρηξη

των νέων τεχνολογιών και κυρίως του διαδικτύου, ισχυροποίησαν το οπλοστάσιο και την ελκυστικότητα των συναφών δραστηριοτήτων

Σήμερα, ο αριθμός των επικρατειών –δηλαδή είτε κανονικών χωρών είτε κτήσεων, υπερπόντιων εδαφών κ.λπ. που βρίσκονται κάτω από την κυριαρχία άλλων χωρών, αλλά έχουν ειδικό νομικό καθεστώς (όπως οι Βρετανικοί Παρθένοι Νήσοι, οι Βερμούδες, τα Κεϊμάν κ.ά.)– ποικίλλει ανάλογα με τον φορέα που τις καταγράφει και την έννοια που θέλει να χρησιμοποιήσει: από 14 έως 69. Ανδόρες, Αντίγκουα, Μπαχάμες, Μπαχρέιν, Μπελίζ, Βερμούδες, Βρετανικοί Παρθένοι Νήσοι, Κεϊμάν, Κουκ, Κύπρος, Νήσος Μαν, Τζέρσεϊ, Λιβερία, Λιχτενστάιν, Μάλτα, Μονακό, Παναμάς, είναι μερικές από αυτές. Σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις συνολικά λειτουργούν περισσότερες από 1,1 εκατ. offshore εταιρείες, από τις οποίες περίπου 450.000 έχουν έδρα τις Βρετανικές Παρθένους Νήσους.

Όπως και στις περισσότερες χώρες, και στην Ελλάδα γίνεται εκμετάλλευση των offshore κέντρων. Πολλά ακίνητα μεγάλης αξίας, όπως βίλες στα ακριβά προάστια και παραθεριστικά κέντρα, εμφανίζονται να ανήκουν σε offshore εταιρείες αντί στα πραγματικά φυσικά πρόσωπα.

www.kathimerini.gr

(Nicholas Shaxson : « Τα νησιά των θησαυρών » 2010)

2.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ

Η **Υπεράκτια εταιρεία** (Αγγλικά : *offshore company*) συγκροτείται εννοιολογικά από δυο κυρίως στοιχεία που τη διακρίνουν από άλλες αλλοδαπές (on shore) εταιρείες:

1. Η εξ ορισμού διάσταση μεταξύ του τόπου ιδρύσεως και του τόπου λειτουργίας της και,
2. Η επιλογή δικαίου κράτους ιδρύσεως που χαρακτηρίζεται ως φορολογικός παράδεισος.

Μια υπεράκτια εταιρεία έχει συνήθως μορφή Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, και είναι εγκατεστημένη σε κάποια γεωγραφική περιοχή, που έχει χαρακτηριστεί ως υπεράκτιο κέντρο. Στην Ελλάδα για τις ανάγκες της φορολογίας εισοδήματος

δόθηκε ορισμός της offshore εταιρείας ως έξης: «ως εξωχώρια εταιρεία εννοείται η εταιρεία που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα και με βάση την νομοθεσία της δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης.». Τυπικά οι απαιτήσεις για την εγγραφή των εταιρειών στο πλαίσιο της σχετικής διάταξης για τις μη εγκατεστημένες καταστατικά, θα είναι συμφωνία με ορισμένα ή όλα τα ακόλουθα κριτήρια με τη στενή νομική έννοια του όρου, όπως αναφέρεται στο Offshore Company Law - Theory, Regulations & Operation :

- Οι υπεράκτιες εταιρείες πρέπει να συσταθούν σύμφωνα με τους νόμους και τους κανονισμούς των δικαιοδοσιών των υπεράκτιων εταιρειών.
- Οι υπεράκτιες εταιρείες έχουν την καταστατική τους έδρα σε μια από τις χώρες «φορολογικούς παραδείσους».
- Οι εργασίες ή δραστηριότητες των υπεράκτιων εταιρειών πρέπει να διενεργούνται αποκλειστικά εκτός της χώρας εγκατάστασης τους (φορολογικού καταφυγίου) και συνεπώς όλα τα εισοδήματά τους να πηγάζουν αποκλειστικά από τις εργασίες τους στο εξωτερικό.
- Δεν επιτρέπεται στις επιχειρήσεις αυτές να προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες εντός της επικράτειας της χώρας εγκατάστασης, είτε σε μόνιμους κατοίκους, είτε σε αλλοδαπούς, ωστόσο οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να διοικούνται και να έχουν μόνιμη εγκατάσταση στις πιο πάνω χώρες.
(www.wikipedia.com)

2.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Το κυριότερο χαρακτηριστικό γνώρισμα των υπεράκτιων εταιρειών είναι το τρίπτυχο: *εξοικονόμηση χρήματος – ταχύτητα – εχεμύθεια*. Οι υπεράκτιες εταιρείες συστήνονται πολύ γρήγορα, με χαμηλό κόστος, ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο και εξαιρετικά περιορισμένες διατυπώσεις. Η ανωνυμία του ιδιοκτήτη αποτελεί ένα από τα κεντρικά σημεία αναφοράς της θεωρίας των υπεράκτιων εταιρειών. Στην περίπτωση που οι δικαιούχοι – ιδιοκτήτες μιας υπεράκτιας εταιρείας επιθυμούν εμπιστευτικότητα, είναι δυνατό να οριστεί ένας αντιπρόσωπος- διαχειριστής ο

οποίος εμφανίζεται και διενεργεί όλες τις συναλλαγές της εταιρείας στο όνομα του άλλα για λογαριασμό των πραγματικών ιδιοκτητών. Πρέπει να τονιστεί ότι η δημόσια αρχή που είναι αρμόδια για την ίδρυση και καταχώριση των υπεράκτιων εταιρειών σε ειδικούς καταλόγους, έχει υποχρέωση να διαφυλάξει την ανωνυμία των ιδιοκτητών – μετόχων των προαναφερομένων εταιριών.

Τα τρία αυτά προαναφερθέντα στοιχεία δηλαδή, η *εξοικονόμηση χρήματος*, η *ταχύτητα*, και η *εχεμύθεια* δεν είναι τα μόνα κίνητρα που ωθούν τους επιχειρηματίες να προχωρήσουν στην ίδρυση μιας υπεράκτιας εταιρείας. Έτσι στις υπεράκτιες εταιρείες παρέχονται πολλά νομικά, οικονομικά και φορολογικά κίνητρα με τον απώτερο σκοπό συσσώρευση κεφαλαίων στην χώρα εγκατάστασης της εταιρείας. Και συγκεκριμένα τα καθοριστικά κριτήρια για την ίδρυση και διατήρηση μιας υπεράκτιας εταιρείας είναι τα εξής:

- Η γρήγορη σύσταση με χαμηλό κόστος, ελάχιστο απαιτούμενο εταιρικό κεφάλαιο και εξαιρετικά περιορισμένες διατυπώσεις δημοσιότητας.
- Η πλήρης ανωνυμία των πραγματικών μετόχων.
- Η δυνατότητα σύστασης της εταιρείας με έναν μόνο μέτοχο.
- Αποφυγή φόρου τόκων καταθέσεων και φόρου μερισμάτων.
- Μη ύπαρξη συναλλαγματικών περιορισμών.
- Τραπεζικό απόρρητο που προστατεύει από ελέγχους.
- Παράκαμψη δεσμεύσεων από το κληρονομικό δίκαιο. Έτσι μπορεί να παρακάμψει κανείς τις διατάξεις περί της νόμιμης μοίρας αλλά και να χρησιμοποιήσει τα υπεράκτια μορφώματα για τον καθορισμό της κληρονομικής διαδοχής κατά την επιθυμία του διαθέτη.
- Η αποφυγή του πόθεν έσχες τόσο στην αγορά περιουσιακών στοιχείων σο και στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- Η πλήρης απαλλαγή του φόρου κληρονομιάς, δωρεάς, μεταβίβασης και γονικής παροχής σε περιπτώσεις ακινήτων.
- Η δυνατότητα μεταφοράς κερδών από τις χώρες με υψηλούς φορολογικούς συντελεστές σε δικαιοδοσίες με χαμηλή ή ανύπαρκτη φορολογία.
- Αποφυγή εφαρμογής εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. Για τις επιχειρήσεις που προτίθενται να δραστηριοποιηθούν και να απασχολήσουν

προσωπικό στο εξωτερικό, η δημιουργία μιας υπεράκτιας εταιρείας απαλλάσσει πολλές φορές τον επιχειρηματία από κάθε υποχρέωση καταβολής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή άλλων εργοδοτικών εισφορών.

- Αποφυγή δεσμεύσεων ατομικής περιουσίας. Για τον σκοπό αυτό ιδρύεται μια υπεράκτια εταιρεία στην οποία μεταβιβάζεται ένα μεγάλο μέρος της προσωπικής περιουσίας του ιδρυτή διασφαλίζοντας τον με αυτόν τον τρόπο από τη διεκδίκηση κάποιου ανικανοποίητου δανειστή.

- Αποφυγή διεκδικήσεων συζύγων στην περίπτωση διαζυγίου.

- Ο σημαντικότερος από τους λόγους που οδηγεί κάποιον επενδυτή να συστήσει μια υπεράκτια εταιρεία είναι η αποφυγή των διατάξεων του φορολογικού δικαίου. Για τις υπεράκτιες εταιρείες δεν ισχύει το «πόθεν έσχες» και επίσης αυτές δεν επιβαρύνονται με τεκμήρια για την απόκτηση και την διατήρηση περιουσιακών στοιχείων, εφόσον βεβαίως έχει προβλεφθεί η αντίστοιχη εισαγωγή συναλλάγματος στο όνομα της υπεράκτιας εταιρείας.

- Παρόλ' αυτά, υπάρχει ένα ακόμα χαρακτηριστικό το οποίο αν και είναι αρκετά καθορισμένο για τη δημιουργία υπεράκτιας εταιρείας αποτελεί παράλληλα και μάστιγα της λογιστικής και πυρήνα των διαφόρων ειδών λογιστικής απάτης. Δεν είναι άλλο από την εξαρχή διάσταση ουσίας και τύπου, όπου ο ουσιαστικός σκοπός λειτουργίας είναι η φοροαποφυγή κάτι το οποίο δεν δηλώνεται φυσικά στο καταστατικό ίδρυσης. (www.wikipedia.com)

2.5 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ OFFSHORE

2.5.1 ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΣΥΣΤΑΣΗ

Η διαδικασία της σύστασης αναλαμβάνεται από εξουσιοδοτημένα νομικά ή φυσικά πρόσωπα στην κάθε χώρα η οποία επιτρέπει την σύσταση Υπεράκτιων Εταιριών. Μέσω αυτών γίνεται η σύσταση και η νόμιμη εγγραφή της Εταιρίας στον Registrar¹, πάντοτε σύμφωνα με τις οδηγίες και εντολές του εκάστοτε ενδιαφερομένου.

¹Εταιρία που μεσολαβεί για την καταχώρηση ενός ονόματος χώρου μεταξύ Μητρώου και ιδιοκτήτη του ονόματος. Κάποια μητρώα δέχονται αιτήσεις μόνο μέσω κάποιων εξουσιοδοτημένων εταιριών παροχής υπηρεσιών και στις οποίες μπορεί να απευθυνθεί ο ενδιαφερόμενος για κατοχύρωση ονομάτων χώρου.

Αρχικά επιλέγεται το όνομα της Εταιρίας, καταβάλλονται τα τέλη και γίνεται σχεδόν αμέσως η σύστασή της. Σημειώνεται ότι το όνομα της Εταιρίας πριν εγγραφεί, ελέγχεται και εν συνεχεία γίνεται αποδεκτό, μόνον όταν δεν έχει ήδη εγγραφεί άλλη Εταιρία με το ίδιο όνομα. Το εξουσιοδοτημένο πρόσωπο το οποίο συνέστησε την Εταιρία, φροντίζει να καταβάλλονται προς το κράτος στο οποίο έγινε η σύσταση και στα τακτά χρονικά διαστήματα τα ετήσια τέλη της Υπεράκτιας Εταιρίας, με σκοπό την διατήρηση της νομικής υπόστασης της Εταιρίας σύμφωνα με τους νόμους και έναντι τρίτων.

<http://www.offshoregreece.eu/gr/faqs.html>

2.5.2 ΠΟΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

α.) Το έγγραφο ίδρύσεως της Εταιρίας, το οποίο είναι γνωστό ως Articles of Incorporation, ή ως Memorandum of Association, ανάλογα με την νομοθεσία την οποία ακολουθεί η Εταιρία. Το έγγραφο αυτό βεβαιώνει την ίδρυση της Εταιρίας και περιέχει βασικές πληροφορίες, όπως το όνομα της Εταιρίας, τον τύπο των μετοχών, τον σκοπό της ίδρυση της Εταιρίας, τις δραστηριότητες τις οποίες θα αναπτύξει κλπ.

β.) Ο εσωτερικός κανονισμός, ο οποίος είναι γνωστός ως By-laws, ή Articles of Association και περιλαμβάνει τους κανόνες λειτουργίας της Εταιρίας. Καθορίζει επίσης τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των προσώπων που συμμετέχουν στην ύπαρξη και λειτουργία της Εταιρίας. Ο εσωτερικός κανονισμός της Εταιρίας δύναται να τροποποιηθεί με απόφαση του Δ.Σ., ή με απόφαση της πλειοψηφίας των μετόχων της Εταιρίας.

γ.) Οι μετοχές ή τα πιστοποιητικά των μετοχών.

δ.) Η σφραγίδα της Εταιρίας.

ε.) Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Δ.Σ. της Εταιρίας.

<http://www.offshoregreece.eu/gr/faqs.html>

2.5.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ Η ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Τα στοιχεία αυτά διαφέρουν ανάλογα με το κράτος στο οποίο γίνεται η σύσταση της Εταιρίας και στις περισσότερες περιπτώσεις περιλαμβάνουν:

- Το όνομα της Εταιρίας και την ημερομηνία ίδρυσής της.
- Αντίγραφο του Ιδρυτικού και του Εσωτερικού κανονισμού.
- Το όνομα και την διεύθυνση του τοπικού πράκτορα.
- Τα ονόματα των διευθυντών, των μετόχων κλπ.

<http://www.offshoregreece.eu/gr/faqs.html>

2.5.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

Τα πλέον συνήθη λάθη κατά την λειτουργία της Υπεράκτιας Εταιρίας είναι τα σχετιζόμενα με τις τυπικές διαδικασίες οι οποίες αφορούν το λειτουργικό τμήμα (έγγραφα, αποφάσεις Δ.Σ., βιβλία λογαριασμών όπου αυτά χρειάζονται κ.λ.π.).

Η τήρηση αυτών των τυπικών διαδικασιών συνήθως αμελείται και η Εταιρία κάποια στιγμή θα αντιμετωπίσει νομικές αμφισβητήσεις και διακοπή της λειτουργίας της. Με άλλα λόγια οι ιδιοκτήτες της Εταιρίας πιθανώς να χάσουν όλα τα πλεονεκτήματα τα οποία τους παρέχει η Υπεράκτια Εταιρία (προστασία προσωπικής ευθύνης, μείωση φορολογίας κ.λ.π.) ακριβώς την στιγμή κατά την οποία αυτά χρειάζονται περισσότερο.

Τα ακόλουθα αποτελούν εν συντομία τις βασικές ελάχιστες απαιτήσεις, οι οποίες είναι απαραίτητο να ικανοποιούνται:

- Το μνημόνιο και τα άρθρα του καταστατικού είναι θεμελιώδη έγγραφα για την ύπαρξη της εταιρείας. Τα άρθρα αυτά πρέπει να παρουσιάζουν λεπτομερέστατα τα δικαιώματα των μελών της εταιρείας, τους στόχους και τις εσωτερικές διαδικασίες της, το είδος της εταιρείας και το κεφάλαιό του.
- Το πιστοποιητικό εγγραφής το οποίο εκδίδεται από τον Έφορο Εταιρειών ή τους ομολόγους τους, και χρησιμεύει ως απόδειξη ότι η εταιρεία έχει τεθεί σε

ύπαρξη. Παράλληλα άλλες πληροφορίες μπορεί να είναι αναγκαίες για να αποδειχθεί ότι η εταιρεία δεν έχει εκκαθαριστεί ή διαγραφεί.

- Εγγεγραμμένοι αντιπρόσωποι πρέπει να διοριστούν στη δικαιοδοσία στην οποία η εταιρεία έχει συσταθεί με σκοπό να ασχολούνται με τις επίσημες ανακοινώσεις. Ο αντιπρόσωπος θα πρέπει να έχει άδεια και να αναλάβει κάποιιο βαθμό ευθύνης για τις δραστηριότητες της εταιρείας.

- Τα εγγεγραμμένα γραφεία που η επίσημη διεύθυνση της εταιρείας, στην οποία τα έγγραφα αποστέλλονται και οι νομικές ειδοποιήσεις λαμβάνονται. Είναι φυσιολογικό ο πράκτορας εγγραφής να κατέχει μια έδρα.

- Οι μέτοχοι, οι οποίοι είναι οι νόμιμοι ιδιοκτήτες της εταιρείας. Για τη διοικητική απλοποίηση, ή για την ανωνυμία, ένας εταιρικός πάροχος μπορεί να υποβάλλει υποψηφιότητα ώστε να κατέχει μετοχές για λογαριασμό του δικαιούχου, και να ενεργεί κατ'εντολή του.

- Οι διευθυντές ή οι εκπρόσωποι τους που είναι τα άτομα εκείνα που διαχειρίζονται τις καθημερινές υποθέσεις της εταιρείας. Σε πολλές δικαιοδοσίες είναι δυνατόν για τις εταιρείες να είναι οι διευθυντές των άλλων εταιρειών. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών σε υπεράκτιες δικαιοδοσίες θα προσφέρουν συχνά διευθυντές, με την προϋπόθεση ότι είναι σε θέση να τις ελέγξουν και να είναι ικανοποιημένοι με τις δραστηριότητες της εταιρείας.

- Οι επισκιασμένοι διευθυντές αποτελούν μέρος της υπεράκτιας εταιρείας καθώς σε ορισμένες περιπτώσεις, έχει αποδειχθεί ότι ο επίσημα διορισμένος διευθυντής του διοικητικού συμβουλίου ενεργεί απλώς ως το alter ego των άλλων, ακολουθώντας τυφλά τις οδηγίες τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα δικαστήρια έκριναν ότι οι διευθυντές που δίνουν τις εντολές, ελέγχουν πραγματικά την εταιρεία, και ότι οι επώνυμοι διευθυντές απλώς ακολουθούν αυτόματες αποφάσεις.

- Η γραμματεία της εταιρείας που είναι υπεύθυνη να διασφαλίζει ότι η εταιρεία πληροί τις κανονιστικές υποχρεώσεις της. Εταιρικοί πάροχοι υπηρεσιών συνήθως παρέχουν αυτή την υπηρεσία.

- Νόμιμες εγγραφές οφείλουν να υπάρχουν αφού μια εταιρεία είναι υποχρεωμένη να καθορίζει στα μητρώα της ορισμένες πληροφορίες για την

εταιρεία. Οι υποχρεωτικές εγγραφές διαφέρουν από χώρα σε χώρα, όπως και το επίπεδο πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες που περιέχονται στα αρχεία. Τα αρχεία που απαιτούνται μπορούν να περιλαμβάνουν τα πρακτικά των συνεδριάσεων, τα μητρώα των μελών, των διευθυντών, των στελεχών και τα έξοδα.

- Η διατήρηση βιβλίων είναι επιβεβλημένη οι διευθυντές είναι υποχρεωμένοι να τηρούν τα πεπραγμένα σε λογιστικά βιβλία. Οι διάφορες ειδικές απαιτήσεις ποικίλλουν μεταξύ των δικαιοδοσιών και μπορεί να εξαρτώνται από τη φύση της δραστηριότητας της εταιρείας. (www.wikipedia.com)

ΣΗΜΕΙΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ :

Χρειάζεται μεγάλη προσοχή για την τήρηση των τυπικών διαδικασιών που είναι:

- Η τήρηση των άρθρων του καταστατικού και του εσωτερικού κανονισμού.
- Να εκδίδονται και να μοιράζονται γραπτές ειδοποιήσεις πριν από κάθε γενική συνέλευση.
- Στις συνελεύσεις των μετόχων και των γενικών διευθυντών να τηρούνται πρακτικά.
- Να γίνονται ετήσιες συνελεύσεις μετόχων και γενικών διευθυντών.
- Η εκλογή των νέων διευθυντών να γίνεται με τον κανονισμό της Εταιρείας.
- Οι λογαριασμοί της εταιρείας να τηρούνται χωριστά από προσωπικούς.
- Η υπογραφή των επισήμων εγγράφων της εταιρείας να γίνεται από αρμοδίως εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, ο τίτλος του οποίου να γράφεται και να υπογράφει πάντα εκ μέρους και χάριν της Εταιρείας (on behalf of the company).

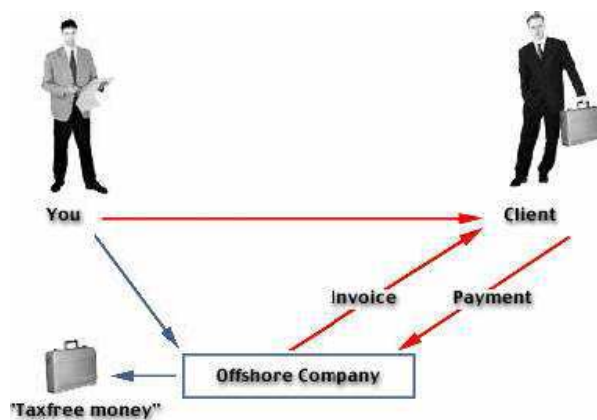
(<http://www.offshoregreece.eu/gr/faqs.html>)

2.6 ΔΟΜΕΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Οι υπεράκτιες εταιρίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για διάφορους σκοπούς με ποικίλους τρόπους και σε διαφορετικούς τύπους όπως:

- 1) Εταιρίες χαρτοφυλακίου (Holding Companies).
- 2) Εταιρίες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (Finance Companies).
- 3) Εταιρίες αδειών-δικαιωμάτων (Lincencing Companies).
- 4) Εμπορικές Εταιρίες (Trading Companies).
- 5) Εταιρίες παροχής διοικητικών υπηρεσιών (Administration Companies).
- 6) Ναυτιλιακές Εταιρίες (Shipping Companies).
- 7) Εμπιστεύματα (Trusts).
- 8) Επενδυτικές Εταιρίες (Investments Companies).
- 9) Τραπεζικές εταιρίες (Banking Companies).
- 10) Εταιρίες παροχής υπηρεσιών.
- 11) Εταιρίες υβρίδια.
- 12) Δομές (nominee).
- 13) Εταιρίες ασφάλισων (Insurance Companies).
- 14) Εταιρίες περιορισμένης ευθύνης (LLCs).
- 15) Ακίνητα.
- 16) Χρηματοδοτική μίσθωση.

(Παναγιώτης Δουβής)

1.ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ (HOLDING COMPANIES)

Η χρήση των offshore εταιριών αυτής της μορφής επενδύσεων που είναι εγκατεστημένες σε εξωχώρια κέντρα είναι μια μέθοδος διεθνούς φορολογικού σχεδιασμού για την χρηματοδότηση δραστηριοτήτων offshore.

Οι δραστηριότητες σε τρίτες χώρες συγκεντρώνονται σε μια υπεράκτια εταιρία η οποία είτε έχει offshore λειτουργούντα υποκαταστήματα είτε κατέχει μετοχές διεθνών θυγατρικών που δραστηριοποιούνται σε εμπόριο και επιχειρήσεις σε άλλες χώρες. Η υπεράκτια εταιρία λειτουργεί ως εταιρία εκκαθάρισης για τα κέρδη από ξένες δραστηριότητες, για συσσώρευση κερδών, επανεπενδύσεις κερδών και επέκταση των δραστηριοτήτων της σε άλλες χώρες με ειδικούς μειωμένους φορολογικούς συντελεστές. Η πιο κοινή πρακτική για τις offshore holding εταιρίες είναι να χρησιμοποιούν θυγατρικές σε τρίτες χώρες παρά υποκαταστήματα.

Ορισμένα εξωχώρια κέντρα παρέχουν ειδικά φορολογικά προνόμια στις εταιρίες συμμετοχών και πιο κάτω παρατίθενται μερικά από τα οφέλη που προκύπτουν από τη χρήση μιας εταιρίας συμμετοχών σε εξωχώρια κέντρα:

Αναβολή της πληρωμής φόρου στα μερίσματα.

Όπως είναι γνωστό τα μερίσματα φορολογούνται στην χώρα απόκτησης τους , που είναι στην περίπτωση μας η χώρα έδρας της θυγατρικής εταιρίας. Με την χρήση της υπεράκτιος εταιρίας συμμετοχών και των Συμβάσεων αποφυγής διπλής Φορολογίας, η τοποθέτηση είτε η συγκέντρωση των μερισμάτων στην εταιρία συμμετοχών αναβάλλει, μερικές φορές μειώνει ή και σε ορισμένες υπεράκτιες δικαιοδοσίες απαλλάσσει τους επιχειρηματίες από την πληρωμή φόρου.

Αναβολή της πληρωμής φόρου στα κεφαλαιακά κέρδη (υπεραξία).

Ορισμένες χώρες επιβάλλουν φόρο κεφαλαιακών κερδών. Εάν η θυγατρική σε ξένη χώρα ανήκει σε μια offshore εταιρία συμμετοχών τότε υπάρχει η δυνατότητα πώλησης της θυγατρικής σε ξένη χώρα από τη offshore εταιρία συμμετοχών και υπό κανονικές συνθήκες τα κεφαλαιακά κέρδη που προκύπτουν

δεν υπόκεινται σε φορολόγηση και συγκεντρώνονται στην offshore εταιρεία συμμετοχών και στη συνέχεια επαναπατρίζονται με άνεση στην μητρική.

Απουσία συναλλαγματικών ελέγχων.

Εάν η χώρα της μητρικής εταιρίας επιβάλλει συναλλαγματικούς ελέγχους στις ξένες επενδύσεις, η σύσταση μιας υπεράκτιας εταιρίας συμμετοχών διευκολύνει την μετακίνηση των κερδών από την θυγατρική εταιρία της τρίτης χώρας και τη συγκέντρωσή τους στο υπεράκτιο κέντρο, αποφεύγοντας έτσι τη μετακίνηση τους προς τη χώρα έδρας της μητρικής και το συνεπαγόμενο συναλλαγματικό έλεγχο.

Η ιδανική δομή εταιρίας συμμετοχών πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα μείωσης της φορολογίας των κερδών πράγμα που απαιτεί φορολογικές συμφωνίες με παρακάτω ιδιαίτερα στοιχεία:

- Τα μερίσματα που στέλνονται από τη θυγατρική στην εταιρία holding ή πρέπει να απαλλάσσονται ή να υπόκεινται σε χαμηλούς παρακρατούμενους φόρους στο φορολογικό καθεστώς απόκτησης τους (θυγατρικής).

- Τα μερίσματα που λαμβάνονται από την holding προερχόμενα από τη θυγατρική ή πρέπει να απαλλάσσονται ή να υπόκεινται σε χαμηλούς φόρους στο φορολογικό καθεστώς της holding.

- Τα μερίσματα που πληρώνονται από την holding στην τελική μητρική πρέπει να απαλλάσσονται ή να υποβάλλονται σε χαμηλούς φόρους στα φορολογικά καθεστώτα της holding και της τελικής μητρικής.

- Τα κέρδη της holding από την πώληση των μετοχών της θυγατρικής πρέπει να υποβάλλονται σε χαμηλούς φόρους στο φορολογικό καθεστώς της holding. Οι παραδοσιακές και ευρέως γνώστες τοποθεσίες εγκατάστασης δομών των εταιριών συμμετοχών- holding (Ηνωμένο Βασίλειο, Λουξεμβούργο, Δανία, Ολλανδία, Ολλανδικές Αντίλλες) έχουν οργανώσει την νομοθεσία τους ειδικά για τη μεταχείριση των εισοδημάτων από τα ξένα μερίσματα. Κάθε χώρα από τις προαναφερόμενες έχει ένα εκτεταμένο δίκτυο διμερών φορολογικών συμβάσεων.

Αλλά καθεστώτα εταιριών holding είναι ελκυστικά επειδή χρησιμοποιούν την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις μητρικές – θυγατρικές εταιρίες, ειδικά για περιπτώσεις Ευρωπαϊκών Επενδύσεων.

2. ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (FINANCE COMPANIES)

Μια εταιρία παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που βρίσκεται σε Υπεράκτιο κέντρο (χώρα) λειτουργεί ως κανάλι διοχέτευσης δανείων σε μια ξένη θυγατρική εταιρία. Η χρήση μιας υπεράκτιας εταιρίας χρηματοοικονομικών υπηρεσιών παρέχει τη δυνατότητα να μετακινηθούν αποτελεσματικά κέρδη από την ξένη θυγατρική (δανειολήπτρια), που υπάγεται σε δικαιοδοσία με υψηλούς συντελεστές φορολόγησης στη υπεράκτια δικαιοδοσία με χαμηλή φορολογία. Δηλαδή ο τόκος και δόσεις αποπληρωμής του δανείου προς την υπεράκτια εταιρεία μειώνουν σημαντικά το φορολογητέο εισόδημα της δανειολήπτριας εταιρείας. Το μειονέκτημα του σχήματος αυτού είναι ότι η χώρας έδρας της δανειολήπτριας εταιρίας επιβάλλουν την παρακράτηση φόρου σε ποσό του τόκου του δανείου.

Προκειμένου λοιπόν να αποφευχθεί ή να μειωθεί η παρακράτηση φόρου που προκύπτει, όπως είπαμε όταν η δανειολήπτρια εταιρία πληρώνει τόκο στο εξωτερικό μεθοδεύεται η κατεύθυνση των κεφαλαίων του δανείου μέσω φιλικών δικαιοδοσιών (χωρών), που διαθέτουν τις φορολογικές συμβάσεις που απαλλάσσουν ή μειώνουν τους παρακρατούμενους φόρους. Πολλές υπεράκτιες δικαιοδοσίες δεν απαιτούν τη διατήρηση των συγκεκριμένων δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας, πράγμα που δίνει τη δυνατότητα στις εταιρίες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών να έχουν ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων.

Οι εταιρίες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών έχουν σημαντική αξία, στη περίπτωση που μια χώρα έχει υψηλούς συντελεστές φορολόγησης εισοδήματος και μερισμάτων. Η αποπληρωμή των τόκων δεν μειώνει μόνο τα φορολογητέα κέρδη της δανειολήπτριας εταιρίας αλλά μειώνει σημαντικά και τα προς αποπληρωμή μερίσματα της. Η αποπληρωμή των τόκων δεν μειώνει μόνο τα φορολογικά κέρδη της δανειολήπτριας εταιρίας αλλά μειώνει σημαντικά και τα προς αποπληρωμή μερίσματα της.

3. ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΑΔΕΙΩΝ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ (LICENSING COMPANIES)

Μια επιχείρηση μπορεί να χρησιμοποιήσει μια εταιρία αδειών που βρίσκεται σε ένα κατάλληλο διεθνές Offshore Χρηματοοικονομικό Κέντρο για να λειτουργεί ως χορηγός αδειών δικαιωμάτων σε μια ξένη θυγατρική. Οι περιοδικές πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης βιομηχανικής περιουσίας όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, συγγραφικά δικαιώματα, σήματα, επιστημονικές πληροφορίες ή βιομηχανικές διαδικασίες λειτουργούν και χρησιμοποιούνται από πολλές δικαιοδοσίες σαν ενοίκιο (royalties) που είναι έξοδα που μειώνουν τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων.

Πληρώνοντας royalties (ποσό για χρήση δικαιωμάτων) σε μια offshore licensing εταιρεία τα κέρδη μετακινούνται από την ξένη θυγατρική στην offshore licensing εταιρεία η οποία πληρώνει λίγο ή καθόλου φόρο στα royalties που λαμβάνει.

Μια υπεράκτια εταιρεία licensing για να έχει το δικαίωμα να δίνει άδεια χρήσης βιομηχανικής περιουσίας ή πνευματικής, κατ' αρχήν πρέπει η ίδια να τα αποκτήσει. Για τον λόγο αυτό απαιτείται μεταφορά της ευρεσιτεχνίας ή άλλων δικαιωμάτων από την χώρα της μητρικής εταιρίας σε υπεράκτια δικαιοδοσία. Αυτή η μεταφορά συχνά απαιτεί προηγούμενο φορολογικό ή συναλλαγματικό έλεγχο με αποτέλεσμα συχνά η μεταφορά αυτή να φορολογείται. Έτσι πολλές φορές οι σύμβουλοι φορολογικών θεμάτων προσπαθούν να αναγνωρίσουν και να μεταφέρουν τα άυλα αγαθά σε υπεράκτιες εταιρίες πριν αυτά αποκτήσουν μεγάλη αξία. Από την στιγμή του τα άυλα αγαθά είναι στην υπεράκτια εταιρία, νοικιάζονται σε μια μεσολαβούσα εταιρία, η οποία διεξάγει την εκμετάλλευσή τους. Τα έσοδα από την εκμετάλλευσή των άυλων αγαθών περνούν στην μεσολαβούσα εταιρία , η οποία παρακρατάει μια μικρή προμήθεια ως αμοιβή για τις υπηρεσίες που παρέχει κατά τη διαπραγμάτευση των συμφωνιών, που κυμαίνεται από 10% έως 20% και τα υπόλοιπα κέρδη αποδίδει στην υπεράκτια εταιρία.

Με τον τρόπο αυτό συσσωρεύονται τα κέρδη από την εκμετάλλευσή των δικαιωμάτων στην υπεράκτια εταιρία και αποφεύγονται σε μεγάλο βαθμό οι φορολογικές επιβαρύνσεις. Εάν η μητρική εταιρία πουλούσε τα δικαιώματα

απευθείας στην εταιρία χρήστη, ακόμα και αν υπήρχαν συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας, θα επιβαρυνόταν με φόρο υπεραξίας, αφού θα υποχρεωνόταν να εμφανίσει την πραγματική αξία πώλησης του δικαιώματος.

4. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ (TRADING COMPANIES)

Είναι οι εταιρίες που δραστηριοποιούνται κατά κύριο λόγο εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο. Η υπεράκτια εταιρία χρησιμοποιείται εδώ κατά τέτοιο τρόπο ώστε αποτελεσματικά να μεταφέρει τα κέρδη από μια χώρα με υψηλή φορολόγηση σε μια χώρα με χαμηλή φορολόγηση. Τα σχήματα που διαμορφώνονται σε αυτές τις περιπτώσεις επίσης αποκαλούνται ως τριγωνικό εμπόριο. Το σχήμα αυτό συνήθως εφαρμόζεται ως ακόλουθο: μια εμπορική εταιρία που πραγματοποιεί εξαγωγές – εισαγωγές ιδρύει μια υπεράκτια εταιρία, που λειτουργεί ως διαμεσολαβητής μεταξύ του πωλητή και του αγοραστή. Όταν η ιδρύτρια επιχείρηση πραγματοποιεί εισαγωγές ο προμηθευτής στέλνει τα εμπορεύματα απευθείας στην ιδρύτρια και εκδίδει το τιμολόγιο στο όνομα της υπεράκτιας εταιρίας, η οποία με τη σειρά της τιμολογεί την ιδρύτρια επιχείρηση σε τιμή προσ αυξημένη. Αντίστοιχα αν η μητρική επιχείρηση πραγματοποιεί εξαγωγές, το εμπόρευμα αποστέλλεται στον αγοραστή και η μητρική τιμολογεί την υπεράκτια με τιμή χαμηλότερη η οποία με την σειρά της τιμολογεί τον αγοραστή. Με αυτόν τον τρόπο η μητρική επιχείρηση καταρχήν μειώνει τα εμφανιζόμενα κέρδη και επιπλέον συσσωρεύει το κεφάλαιο στο λογαριασμό της υπεράκτιας εταιρίας. Δεδομένου ότι οι περισσότερες υπεράκτιες δικαιοδοσίες επιβάλλουν υψηλούς εισαγωγικούς δασμούς σημαντικό είναι η υπεράκτια εταιρία να μην παραλαμβάνει τα αγαθά, αλλά να τα πουλάει χωρίς αυτά να περάσουν μέσω του εδάφους της offshore έδρας.

5. ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ADMINISTRATION COMPANIES)

Ορισμένες υπεράκτιες δραστηριότητες δεν περιλαμβάνουν άπλα μια ξένη θυγατρική εταιρία , αλλά περιλαμβάνουν έναν όμιλο που αποτελείται από την μητρική εταιρία και τις θυγατρικές στις διάφορες χώρες και με διαφορετικές δραστηριότητες. Η διαχείριση και ο έλεγχος του ομίλου μπορεί να διεξάγεται μέσω μιας εξωχώρια εταιρίας παροχής υπηρεσιών διοίκησης – διαχείρισης. Το συγκεκριμένο σχήμα προσφέρει εμπορικά πλεονεκτήματα με τη συγκέντρωση όλων των διοικητικών – διαχειριστικών λειτουργιών σε έναν φορέα.

Η ίδρυση κεντρικών γραφείων διοίκησης σε μια offshore χώρα από φορολογική άποψη είναι μια τεχνική μεταφοράς κερδών όπου οι δραστηριότητες διοίκησης – διαχείρισης ενός ομίλου εταιριών αναλαμβάνονται από την υπεράκτια εταιρία παροχής διοικητικών υπηρεσιών, η οποία αμείβεται με ποσοστό επί των κερδών του ομίλου. Η υπεράκτια εταιρία για τα κέρδη (αμοιβές) της δεν φορολογείται ή φορολογείται με πολύ χαμηλό συντελεστή. Είναι βέβαια πιθανό ότι οι εταιρίες του ομίλου, όταν κάνουν τις πληρωμές στην υπεράκτια εταιρία παροχής

διοικητικών υπηρεσιών θα πρέπει να πείσουν τις τοπικές φορολογικές αρχές της έδρας των εταιριών του ομίλου, για το ότι το τίμημα για τις υπηρεσίες προσδιορίζεται κάτω υπό τις πλήρως ανταγωνιστικές συνθήκες της αγοράς. Για τον λόγο αυτό όταν υπάρχει πρόθεση δημιουργίας μιας υπεράκτης εταιρίας παροχής διοικητικών υπηρεσιών , είναι σημαντικό να βεβαιωθεί ο ενδιαφερόμενος ότι το διεθνές εξωχώριο κέντρο που θα χρησιμοποιηθεί έχει τις απαραίτητες υποστηρικτικές υπηρεσίες που θα δώσουν τη δυνατότητα στην υπεράκτια εταιρία διαχείρισης να λειτουργεί αποτελεσματικά.

6.ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ (SHIPPING COMPANIES)

Ένας μεγάλος αριθμός των εξωχώριων κέντρων έχουν θεσπίσει ευνοϊκές ρυθμίσεις για τις εταιρίες που ασχολούνται με τη ναυτιλία, περιλαμβανομένης της ναύλωσης και ενοικίασης σκαφών. Οι χώρες αυτές ενθαρρύνουν δυναμικά τις ναυτιλιακές εταιρίες να λειτουργήσουν υπό τις λεγόμενες σημαίες ευκαιρίας,

πράγμα που επιτρέπει σε μια μη μόνιμα εγκατεστημένη εταιρία να νηολογήσει με σύντομες και όχι ιδιαίτερα αυστηρές διαδικασίες, αλλά με εξαιρετικά χαμηλό και ανταγωνιστικό κόστος τα πλοία, χρησιμοποιώντας την σημαία του εξωχώριου κέντρου (χώρας).

Τα κέρδη που προκύπτουν από την εκμετάλλευση του πλοίου που έχει μια υπεράκτια εταιρία υποβάλλονται σε πολύ χαμηλή φορολογία.

Πάντως πρέπει να τονίσουμε ότι οι ειδικοί χαμηλοί συντελεστές δεν εφαρμόζονται πάντα σε όλο το εισόδημα που αποκτάται από την υπεράκτια ναυτιλιακή εταιρία. Ορισμένες φορές ένα μέρος του εισοδήματος φορολογείται με πλήρης συντελεστές ιδίως σε ότι αφορά το δικαίωμα χρήσης σημαίας και της νηολόγησης.

Τα περισσότερα εξωχώρια κέντρα έχουν νομοθετικές ρυθμίσεις σχετικά με το ανθρώπινο δυναμικό και την ασφάλεια των πλοίων που έχουν νηολογηθεί στην χώρα τους και χρησιμοποιούν την δική τους σημαία. Ο κυριότερος λόγος για την χρήση της νηολόγησης σε υπεράκτια κέντρα, ως σημαίας ευκαιρίας, σχετίζεται με την ευνοϊκή μεταχείριση των εφοπλιστών και των πλοιοκτητών, που συχνά έρχεται σε αντίθεση με τα συμφέροντα των εργαζομένων και της διεθνής Ομοσπονδίας Εργαζομένων στις μεταφορές.

7. ΕΜΠΙΣΤΕΥΜΑΤΑ (TRUSTS)

Η ιδέα των trust αναπτύχθηκε ως τρόπος προστασίας της περιουσίας. Οι συμβαλλόμενοι σε ένα trust είναι ο διαθέτης (settlor) που μεταφέρει τα περιουσιακά του στοιχεία σε trust, ο διαχειριστής (trustees), ο οποίος διοικεί το trust, ο θεματοφύλακας (custodian) και ο δικαιούχος (beneficiary) που λαμβάνει τα οφέλη των περιουσιακών στοιχείων του trust. Το trust δεν έχει την νομική προσωπικότητα και δεν μπορεί να έχει περιουσιακά στοιχεία, όλη η περιουσία του trust είναι εκχωρημένη στον διαχειριστή που μπορεί να είναι είτε το φυσικό πρόσωπο είτε η εταιρία. Τα περιουσιακά στοιχεία του trust μπορεί να είναι ακίνητα, μετρητά και αλλά αξιόγραφα. Ένα trust συστήνεται με εγγραφή συμφωνία. Πρέπει να σημειώσουμε ότι σε περισσότερες περιπτώσεις ο διαθέτης και ο δικαιούχος είναι το ίδιο πρόσωπο. Οι χώρες που αναγνωρίζουν το trust

είναι κύριος του Αγγλοσαξονικού δικαίου , ενώ στις άλλες χώρες που βασίζονται σε Γαλλογερμανικό μοντέλο, όπως και η Ελλάδα δεν αναγνωρίζουν το trust. Οι περισσότερες εξωχώριες δικαιοδοσίες παρέχουν τη δυνατότητα στέγασης σε trust. Η συνηθέστερη αιτία χρήσης των υπεράκτιων trust είναι η απόκρυψη της ταυτότητας των διαθετών για την αποφυγή των διατάξεων περί ξεπλύματος του μαύρου χρήματος και αυξημένης φορολογίας.

8. ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (INVESTMENT COMPANIES)

Κεφάλαια συγκεντρωμένα δια μέσου υπεράκτιων εταιριών επενδύσεων μπορούν να επενδυθούν ή να κατευθυνθούν οπουδήποτε στον κόσμο. Η προσεκτική επιλογή της εξωχώριας δικαιοδοσίας επιτρέπει να επενδυθούν τα προαναφερόμενα κεφάλαια σε χώρες με υψηλούς συντελεστές φορολόγησης εφόσον αυτές έχουν συνάψει φορολογικές συμβάσεις με υπεράκτιο κέντρο.

9. ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ (BANKING COMPANIES)

Τελευταίο καιρό πολλά τραπεζικά ιδρύματα σε υπεράκτιες δικαιοδοσίες έχουν καθιερωθεί ως φορολογικά καταφύγια. Πολλά από τα ιδρύματα είναι θυγατρικές μεγάλων διεθνών τραπεζών. Το μεγάλο τους πλεονέκτημα είναι ότι καταβάλλουν φόρους απαλλαγμένους από την παρακράτηση του φόρου. Πέραν αυτού ασχολούνται με διεθνή χρηματοδότηση από προνομιακές βάσεις (εξωχώρια κέντρα) , η οποία δεν υπόκειται σε συναλλαγματικούς ελέγχους.

11.ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

Πολλοί διεθνείς οργανισμοί έχουν αναπτύξει την πρακτική συνδυασμού ενός υφιστάμενου trust , το οποίο δεν είναι νέο offshore προϊόν, με πολιτική ασφάλισης , επίσης όχι νέο onshore προϊόν. Τα δυο αυτά προϊόντα σε συνδυασμό δίνουν νέες ευκαιρίες. Όταν ασφαρίζεται κάποιος πληρώνει ένα ασφαλιστρο. Η ασφάλιση στοιχίζει μόνο ένα μικρό μέρος του ασφαλιστρο που καταβάλλεται. Η ασφαλιστική εταιρία αφού προβεί στην ασφάλιση τοποθετεί το υπόλοιπο ποσό μαζί με τα δικά της επενδυτικά κεφάλαια και προβαίνει στην παθητική διαχείριση , δηλαδή σε επενδύσεις χαμηλού κίνδυνου. Έτσι η

ασφαλιστική πολιτική οδηγεί στο σχηματισμό ενός επενδυτικού χαρτοφυλακίου, το οποίο σημειωτέων μπορεί να περιλαμβάνει όχι μόνο τα χρήματα , αλλά και άλλες μορφές , όπως μετοχές, ομολογίες, παράγωγα χρήματα οικονομικά προϊόντα, ομόλογα κτλ. Νέο σχήμα (συνδυασμός της ασφαλιστικής δομής με το trust) παρέχει την ευελιξία ως προς τις δυνατότητες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων του άνω χαρτοφυλακίου και γίνεται ιδιαίτερα χρήσιμη στις χώρες του Γαλλογερμανικού δικαίου, όπου ο θεσμός του trust είναι δυσκολονόητος, καθώς δεν αναγνωρίζεται σε όλες τις χώρες της Ευρώπης και ως εκ τούτου δεν έχει μεγάλη εφαρμογή.

12. ΔΟΜΕΣ ΝΟΜΙΝΕΕ (ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗΣ)

Οι εταιρίες αντιπροσώπευσης είναι δομές όπου μια εγχώρια εταιρία ενεργεί ως αντιπρόσωπος μιας εξωχώριας εταιρίας. Όπως προαναφερθήκαμε οι εξωχώριες εταιρίες πάντα αποβλέπουν στην μείωση φορολογητέας ύλης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων καθώς επίσης πολύ συχνά στο ξέπλυμα του μαύρου χρήματος. Για τον λόγο αυτό οι θιγόμενες χώρες από την διεθνή αυτή την μέθοδο φόρο-αποφυγής προσπάθησαν να αντιδράσουν θέτοντας ειδικούς νομοθετικούς κανόνες για την διασφάλιση σύλληψης της φορολογητέας ύλης και στην δημιουργία εμποδίων για την λειτουργία των υπεράκτιων εταιριών. Η Ελλάδα απάντησε στο φαινόμενο των υπεράκτιων εταιριών με τον Ν. 3091/2002, όπου χοντρικά οι συναλλασσόμενοι με υπεράκτιες εταιρίες δεν μπορούν να αναγνωρίσουν τις δαπάνες και τις αποσβέσεις για αγαθά και υπηρεσίες που προέρχονται από αυτές όπως επίσης και επιβάλλοντας ειδικό ετήσιο φόρο σε ποσοστό 3 % επί τις ακίνητης περιουσίας των υπεράκτιων εταιριών. Το διεθνές κεφάλαιο ανταποκρίθηκε στα νέα νομοθετικά δεδομένα μέσω των επιχειρήσεων αντιπροσώπευσης με έδρα σε μια χώρα με μεγάλο δίκτυο συμβάσεων αποφυγής διπλής φορολογίας όπως για παράδειγμα το Ηνωμένο Βασίλειο. Η κύρια δραστηριότητα των εταιριών αυτών είναι η αντιπροσώπευση των υπεράκτιων εταιριών. Η εκπρόσωπος εταιρία συνάπτει με την υπεράκτια εταιρία ένα συμφωνητικό αντιπροσώπευσης , όπου ορίζεται η αμοιβή της ως προμήθεια επί των συναλλαγών σε ποσοστό ύψους 3%-5%. Έτσι λοιπόν ενώ στην

πραγματικότητα η συναλλαγή γίνεται μεταξύ μιας Ελληνικής και μιας υπεράκτιας εταιρίας, εμφανίζονται να συναλλάσσονται η Βρετανική και η Ελληνική επιχείρηση. Επειδή δε τα αγαθά και υπηρεσίες της συναλλαγής αυτής προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει φυσικά εφαρμογή ο Ν. 3091/200214.

15. ΑΚΙΝΗΤΑ

Ίσως η πιο διαδεδομένη χρήση των υπεράκτιων εταιριών στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια είναι η αγορά και διαχείριση ακινήτων. Προκειμένου να προχωρήσει μια υπεράκτια εταιρεία στην αγορά ακινήτου, πρέπει το φυσικό πρόσωπο, που εμφανίζεται ενώπιον του συμβολαιογράφου ως εκπρόσωπος της εταιρείας, να είναι εφοδιασμένος με πλήρη σειρά εγγράφων που θα αποδεικνύουν τη νόμιμη σύσταση της εταιρείας κατά το δίκαιο της έδρας της, την μέχρι εκείνη τη στιγμή λειτουργία και μη λύση της και την πληρεξουσιότητα του εμφανιζόμενου προσώπου για την κατάρτιση και υπογραφή του συμβολαίου αγοράς. Σημειωτέον ότι όπως γίνεται δεκτό από την διοίκηση η μίσθωση και ιδιόχρηση ακινήτων στην Ελλάδα από μόνα τους δεν δημιουργούν μόνιμη εγκατάσταση, καθώς και η μεταγενέστερη μεταβίβαση των μετοχών της εταιρείας και ως εκ τούτου όλης της περιουσίας της τόσο της κινητής όσο και της ακίνητης δεν είναι εύκολο να γίνει αντιληπτή από τις φορολογικές Αρχές.

16. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

Τέτοιες κατασκευές είναι σκόπιμες όταν έχουν συσσωρευτεί κεφάλαια στο όνομα της υπεράκτιας εταιρείας στο εξωτερικό και επιθυμείται ο επαναπατρισμός τους στον τόπο της έδρας της ιδρύτριας επιχείρησης. Έτσι, η υπεράκτια εταιρεία αγοράζει στο όνομα της τα μηχανήματα που χρειάζεται η ιδρύτρια της και τα μισθώνει στην τελευταία. Με αυτόν τον τρόπο η ιδρύτρια επιχείρηση αποκτά τον εξοπλισμό που χρειάζεται με τα κονδύλια που έχουν συσσωρευτεί στο εξωτερικό χωρίς να τα φορολογήσει αλλά επιπλέον το κόστος του εξοπλισμού εκπίπτει από το εισόδημα της ιδρύτριας επιχείρησης με την μορφή των καταβαλλομένων μισθωμάτων. *(Παναγιώτης Δουβής)*

2.7 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ

Η επιλογή της καταλληλότερης δικαιοδοσίας για την ίδρυση της υπεράκτιας εταιρείας μπορεί να είναι δύσκολη και απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή. Η επιλογή εξαρτάται από τους σκοπούς του επιχειρηματία σε σχέση με την υπεράκτια εταιρεία. Έτσι τα κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται επιλογή της καταλληλότερης δικαιοδοσίας πρέπει να εξετάζονται ξεχωριστά σε κάθε περίπτωση ανάλογα με τις ανάγκες του ενδιαφερόμενου επιχειρηματία, και είναι τα ακόλουθα:

- **Πολιτική και οικονομική σταθερότητα της χώρας της δικαιοδοσίας.**

Η σταθερότητα αυτή αφορά και την εν γένει, αλλά και την φορολογική νομοθεσία, η οποία παρέχει στον επιχειρηματία τη δυνατότητα να προβεί σε μακροχρόνιο σχεδιασμό, χωρίς το φόβο της ανατροπής του.

- **Σύγχρονη και ευέλικτη νομοθεσία**

Η νομοθεσία της έδρας μιας υπεράκτιας εταιρείας πρέπει να προβλέπει όσο το δυνατό απλοποιημένες διαδικασίες εγκατάστασης και λειτουργίας της, να χαρακτηρίζεται από όσο το δυνατό λιγότερους περιορισμούς και κρατική εποπτεία αναφορικά με την διοίκηση και τη λειτουργία της υπεράκτιας εταιρείας, καθώς επίσης δίνει την δυνατότητα σύστασης της εταιρείας με έναν μόνο μέτοχο.

- **Αποφυγή της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας**

Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό και απασχολούν προσωπικό μπορούν ιδρύοντας μια υπεράκτια εταιρεία να απαλλαγούν από κάθε υποχρέωση καταβολής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή άλλων εργοδοτικών εισφορών, με συνέπεια τη σημαντική μείωση του κόστους και την αποφυγή κάθε είδους εμπλοκής με την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία.

Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται ημεδαπές εταιρίες «ενοικίασης» προσωπικού οι οποίες συνήθως δεν διαθέτουν άλλο περιουσιακό στοιχείο παρά το ανθρώπινο δυναμικό. Με τον τρόπο αυτό η ημεδαπή εταιρεία είναι υπόλογος ως προς το ελληνικό δημόσιο όσον αφορά την απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων και του νομίμου των αμοιβών τους, ενώ η υπεράκτια εταιρεία δεν έχει καμία υποχρέωση απέναντί τους αλλά καταβάλλει μηνιαίως το

συμφωνηθέν μίσθωμα προς την πρώτη. Ως συνέπεια του γεγονότος αυτού είναι ότι σε περίπτωση μη κάλυψης των υποχρεώσεων της ημεδαπής απέναντι στους εργαζόμενους ή το δημόσιο, θα πρέπει οι θιγόμενοι να στραφούν εναντίον αυτής η οποία όμως δεν διαθέτει άλλα περιουσιακά στοιχεία. Από την άλλη μεριά, η υπεράκτια επιχείρηση που είναι και ο ουσιαστικός εργοδότης δεν έχει καμία μισθοδοτική ή ασφαλιστική ευθύνη προς τους εργαζόμενους. (Παπαδόπουλος 1998)

- **Φορολογικές και άλλες διευκολύνσεις.**

Για οποιαδήποτε χρήση και αν προορίζεται η υπεράκτια εταιρεία, το κυριότερο κριτήριο επιλογής είναι το φορολογικό καθεστώς της αντίστοιχης δικαιοδοσίας που διέπει την δραστηριότητα της εταιρείας. Το προαναφερόμενο φορολογικό καθεστώς συνήθως περιλαμβάνει τον φόρο που επιβάλλεται κατά τη διανομή των μερισμάτων στους μετόχους, τον φόρο που επιβάλλεται στα κέρδη από διάθεση περιουσιακών στοιχείων της υπεράκτιας εταιρείας, τον φόρο που επιβάλλεται κατά την μεταβίβαση μετοχών της εταιρείας, τον φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου, την αποφυγή του πόθεν έσχες τόσο στην αγορά των περιουσιακών στοιχείων όσο και την νομιμοποίηση των εσόδων, την απαλλαγή από τους φόρους δωρεάς, κληρονομίας, γονικής παροχής και μεταβίβασης ακινήτου κ.λπ.

Υπάρχουν δύο βασικές περιπτώσεις κρατών που φιλοξενούν τις υπεράκτιες δραστηριότητες, Αυτά που επιβάλλουν ελάχιστη ή μηδενική φορολογική επιβάρυνση στους επενδυτές, μια πρακτική που ακολουθείται σε λιλιπούτιες ή μικρομεσαίες χώρες σε μέγεθος, γεωγραφικό αλλά και οικονομικό. (Νησιά Καυμάν, Κύπρος, Παναμάς, κλπ.). Υπάρχουν όμως και μεγαλύτερες χώρες που εύστοχα αποκαλούνται «μεγάλα εμπορικά καταστήματα με υψηλά επίπεδα φορολογίας», όπως είναι η περίπτωση της Ελβετίας, όπου η φορολογία αγγίζει το 40%, ένα ποσοστό ανάμεσα στα υψηλότερα της Ευρώπης. Τα φορολογικά κίνητρα που παρέχονται από τους φορολογικούς παραδείσους συμπληρώνονται από διάφορες διευκολύνσεις και παροχές όπως είναι εκπτώσεις κατά την ενοικίαση και αγορά του γραφείου, απαλλαγές από δασμούς και τέλη, απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής των εργοδοτικών και ασφαλιστικών εισφορών, φορολογικές απαλλαγές κατά την αγορά αυτοκινήτων, εξοπλισμού γραφείου κ.α.

- **Υπαρξη Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας**

Τα υπεράκτια κέντρα διακρίνονται σε αυτά που διαθέτουν ένα δίκτυο Συμβάσεων Αποφυγής διπλής Φορολογίας με άλλα κράτη και σε αυτά που δεν διαθέτουν τέτοιες συμβάσεις. Συνήθως οι χώρες με μηδενικούς φορολογικούς συντελεστές είναι αυτές που δεν έχουν συνάψει διμερείς συμβάσεις, ενώ οι 31 χώρες με χαμηλή αλλά όχι ανύπαρκτη φορολογία προσφέρουν οφέλη και από διακρατικές συμβάσεις. Η χρησιμότητα των διμερών συμβάσεων έγκειται στο γεγονός ότι προσφέρουν τη δυνατότητα του φορολογικού προγραμματισμού, που επιτρέπει την εξαγωγή και τον επαναπατρισμό κεφαλαίων με μικρή και καμία φορά μηδενική φορολογική επιβάρυνση.

- **Αποφυγή δεσμεύσεων ατομικής περιουσίας**

Ένας ιδιαίτερα σημαντικός λόγος ίδρυσης και λειτουργίας μιας υπεράκτιας εταιρείας είναι και η αποφυγή δεσμεύσεων ατομικής περιουσίας με τη διασφάλιση από μελλοντικές διεκδικήσεις δανειστών. Στην εταιρεία αυτή μπορούν να μεταβιβαστούν τα σημαντικότερα περιουσιακά στοιχεία του ενδιαφερόμενου έτσι ώστε να διασφαλιστούν από κάθε μελλοντική διεκδίκηση κάθε ανικανοποίητου δανειστού. Η προσπάθεια ενός προσώπου να μειώσει τον ενδεχόμενο κίνδυνο από το να στραφούν κάποιοι πιστωτές του ή και το δημόσιο εναντίων προσωπικών του περιουσιακών στοιχείων, όταν η στρατηγική αντίδρασής του εκδηλώνεται μέσα από την ίδρυση μιας υπεράκτιας εταιρείας.

Σε αντίθεση λοιπόν με την τοπική νομική προστασία που περιορίζει μέχρι ένα βαθμό την ευθύνη κάποιου, η υπεράκτια προστασία περιλαμβάνει την μεταφορά των περιουσιακών στοιχείων (ή των νομικών τίτλων αυτών) σε μία ξένη αρμοδιότητα έτσι ώστε να τα κάνει απρόσιτα σε ενδεχόμενη περίοδο κρίσης.

Χώρες σαν την Ελβετία προστατεύουν αυτούς που διώκονται στις πατρίδες τους για τις θρησκευτικές ή τις πολιτικές τους πεποιθήσεις, έτσι και οι σύγχρονες χώρες παρέχουν προστασία σε εκείνους που δραπέτεύουν από τα νομικά και φορολογικά συστήματα των χωρών τους. Η προώθηση χρηματοοικονομικών προϊόντων συχνά επιχειρείται στα πλαίσια παροχής υπηρεσιών προστασίας κεφαλαίων που αποτελεί μια ενδιαφέρουσα επενδυτική πρόταση. Οι υπεράκτιες αγορές, εκμεταλλευόμενες τις αδυναμίες ανεπτυγμένων αγορών και ειδικά των

ΗΠΑ, προωθούν προγράμματα συγκέντρωσης και διαχείρισης κεφαλαίων, εξασφαλίζοντας στους επενδυτές την ασφάλεια αυτών σε περιπτώσεις που αυτοί βρεθούν υπόχρεοι υψηλών οικονομικών ποσών σε on-shore αγορές. Για παράδειγμα, στις ΗΠΑ είναι ιδιαίτερα συχνές οι μηνύσεις κυρίως εναντίων εύπορων πολιτών οι οποίες αποσκοπούν στην απομύζηση σημαντικών χρηματικών κεφαλαίων. Ο κίνδυνος αυτός μπορεί να αντιμετωπιστεί με την εξαγωγή κεφαλαίων εκτός της χώρας σε παράκτιες επιχειρήσεις που διασφαλίζουν την ανωνυμία του επενδυτή και φέρουν την κυριότητα των κεφαλαίων του ή σε αμοιβαία κεφάλαια κλειστού τύπου.

- **Τα έξοδα**

Τα έξοδα του σχηματισμού, της διεύθυνσης και της διατήρησης της Υπεράκτιας Εταιρείας.

- **Η ταχύτητα**

Η ταχύτητα υπό την οποία τα διάφορα έγγραφα ετοιμάζονται και παραδίδονται.

- **Απόρρητο**

Συνήθως οι ιδρυτές των υπεράκτιων εταιριών επιθυμούν τη διατήρηση της ανωνυμίας τους, όπως όταν οι υπεράκτιες εταιρίες διατηρούν στην κυριότητα τους τα περιουσιακά στοιχεία τους. Στις περιπτώσεις αυτές καθοριστική σημασία για την επιλογή της δικαιοδοσίας παίζουν τα εχέγγυα εχεμύθειας που παρέχονται από το κράτος προς τους μετόχους των υπεράκτιων εταιριών. Από την άλλη πλευρά όμως πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη ότι η υπέρμετρη λειτουργική ελευθερία μιας δικαιοδοσίας προκαλεί υπόνοιες ότι παρέχονται περιθώρια για διεξαγωγή παράνομων δραστηριοτήτων και ως εκ τούτου αυτή η δικαιοδοσία μπορεί να χαρακτηριστεί ως αναξιόπιστη και να συναντήσει δυσκολίες στις συναλλαγές με διάφορους φορείς σε φορολογικά ευυπόληπτα κράτη. Εξίσου σημαντικό είναι η ύπαρξη και πλήρους τραπεζικού απορρήτου, που προστατεύει από διάφορους ελέγχους.

Βέβαια εκτός των προαναφερόμενων κριτηρίων σημαντικό ρόλο παίζουν και άλλοι παράγοντες όπως η ύπαρξη του καλού τραπεζικού συστήματος, η αξιολογη τηλεπικοινωνιακή υποδομή, το κόστος ίδρυσης και διατήρησης μιας υπεράκτιας εταιρείας κ.α. (www.wikipedia.com)

2.8 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

1. Οι υπεράκτιες εταιρείες μπορούν να ασκούν την εμπορική τους δραστηριότητα σε οποιαδήποτε χώρα της υφηγίου (εκτός από λίγες εξαιρέσεις).

2. Τα όργανα των εταιρειών αυτών (διοικητικό συμβούλιο, γενική συνέλευση κλπ.) μπορούν να συνεδριάζουν ελεύθερα και νομότυπα σε οποιαδήποτε χώρα.

3. Οι μετοχές των εταιρειών αυτών είναι στις περισσότερες περιπτώσεις ανώνυμες, ακόμη όμως και όταν η νομοθεσία της χώρας προέλευσης προβλέπει υποχρεωτικά ονομαστικές μετοχές και τότε παρέχεται η ευχέρεια της διατήρησης της ανωνυμίας του πραγματικού μετόχου.

4. Τα δικαιώματα των μετόχων διέπονται κατ' αρχήν από το δίκαιο της έδρας της εταιρείας. Οι μέτοχοι και οι διευθυντές των εταιρειών αυτών μπορούν στις περισσότερες περιπτώσεις να είναι πρόσωπα οποιασδήποτε εθνικότητας ή ιθαγένειας.

5. Τα κέρδη των εταιρειών αυτών, τα οποία έχουν αποκτηθεί από τη δραστηριότητα τους εκτός της χώρας προελεύσεως, δεν υπόκεινται σε φόρους (ή η φορολόγηση τους είναι πολύ μικρή), τέλη ή δασμούς ακόμη κι αν οι σχετικές συμβάσεις έχουν συναφθεί εντός του κράτους προελεύσεως της εταιρείας.

6. Στις περισσότερες χώρες προέλευσης οι υπεράκτιες εταιρείες δεν υπόκεινται σε συναλλαγματικούς περιορισμούς.

7. Τα ακίνητα που ανήκουν σε offshore εταιρείες συνήθως γλυτώνουν τις κατασχέσεις γιατί δεν μπορούν να εντοπιστούν εύκολα οι ιδιοκτήτες τους.

8. Ορισμένες χώρες, των οποίων η νομοθεσία τους επιτρέπει την ίδρυση υπεράκτιας εταιρείας στο έδαφος τους έχουν υπογράψει με πολλές άλλες χώρες συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας, οι οποίες συμβάσεις προσφέρουν σημαντικές ευκαιρίες για διεθνή φορολογικό προγραμματισμό.

Συμπερασματικά ο τρόπος διοικήσεως, η έμμεση ή άμεση ανωνυμία του πραγματικού μετόχου, η απλούστευση των διαδικαστικών θεμάτων και η ελεύθερη ρύθμιση τους από το καταστατικό, η οικονομικά συμφέρουσα διαχείρισή τους, τα φορολογικά πλεονεκτήματα έχουν επιβάλλει τις υπεράκτιες εταιρείες στις διεθνείς συναλλαγές. Σε κάθε όμως περίπτωση και με δεδομένη την

συντονισμένη προσπάθεια πολλών κυβερνήσεων να προβάλουν εμπόδια (ή πολλές φορές δυσβάσταχτους φορολογικούς ελέγχους) στη δράση των υπεράκτιων εταιρειών, πριν από την ίδρυση μιας υπεράκτιας εταιρείας επιβάλλεται να έχει προηγουμένως αναλυθεί ο σκοπός της συστάσεως και το επιδιωκόμενο με αυτή αποτέλεσμα. Επισημαίνουμε, ότι λανθασμένοι χειρισμοί, λ.χ. στην επιλογή της εθνικότητας της εταιρείας μπορεί να οδηγήσουν είτε σε ματαίωση του επιδιωκόμενου σκοπού είτε σε σημαντική οικονομική επιβάρυνση, των εταιρειών, του αντικειμένου τους ή ακόμη και των πραγματικών μετόχων τους. (www.wikipedia.com)

2.9 ΝΟΜΙΜΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Οι χρήσεις των Υπερακτίων Εταιριών είναι πολλές και μπορούν να προσαρμοστούν ανάλογα με στις δραστηριότητες των ενδιαφερομένων. Μερικές από τις πλέον συνήθεις δραστηριότητες στις οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι:

α.) Για εισαγωγικές ή εξαγωγικές εταιρίες και διεθνείς εμπορικές δραστηριότητες, είτε εκτός της Ε.Ε. είτε εντός αυτής, οπότε γίνεται σύσταση εταιρίας με ΑΦΜ. Γενικά η Υπεράκτια Εταιρία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ενδιάμεση εταιρία μεταξύ της μητρικής εταιρίας και τρίτων.

β.) Για αγορά ακινήτων (οικοπέδων, διαμερισμάτων, κτιρίων κλπ). Στην συγκεκριμένη περίπτωση, επειδή ο αγοραστής είναι αλλοδαπή εταιρία, δεν υπόκειται στο "πόθεν έσχες" και στον φόρο μεταβίβασης.

γ.) Για αγορά μετοχών και πραγματοποίηση συναφών επενδύσεων, είτε στο Χρηματιστήριο, είτε αλλού, όπου η Υπεράκτια Εταιρία εμφανίζεται ως ο δικαιούχος και δεν κατονομάζεται το πραγματικό φυσικό πρόσωπο.

δ.) Για κατοχή θαλαμηγών και άλλων αντικειμένων αξίας. Όπως και τις προηγούμενες περιπτώσεις η Υπεράκτια Εταιρία δεν υπόκειται στην εξέταση του "πόθεν έσχες".

η.) Για χρηματοδοτήσεις εταιριών. Η Υπεράκτια Εταιρία χρηματοδοτεί μία άλλη εταιρία μέσω δανειοδότησης. Χρησιμοποιώντας την τακτική αυτή οι εταιρίες

μπορούν να δανειοδοτούνται και να συγκεντρώνουν τους τόκους σε κράτη μηδενικής φορολογίας.

ε.) Για ναυτιλιακές εταιρίες.

στ.) Για άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών σε συνάλλαγμα.

ζ.) Για εταιρίες παροχής υπηρεσιών και κατοχής πνευματικών δικαιωμάτων.

η) Για την προστασία των περιουσιακών τους στοιχείων.

(Παναγιώτης Δουβής)

(www.wikipedia.com)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ

3.1 ΕΝΝΟΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ - ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Με τον όρο **φορολογικός παράδεισος** ή **φορολογικό καταφύγιο** χαρακτηρίζονται γενικά οι χώρες - κράτη τα οποία διαθέτουν ειδική φορολογική πολιτική με χαμηλή ή και καθόλου φορολογία για όσους ξένους επενδυτές ιδρύουν εκεί εταιρείες, μεταφέρουν εκεί τα κεφάλαια ή τα περιουσιακά τους στοιχεία. Έτσι οι επενδυτές καταβάλουν πολύ μειωμένη ή και καθόλου φορολογία έναντι της προβλεπόμενης εκείνης στη χώρα της μόνιμης διαμονής του.

Σε ορισμένες περιπτώσεις προκειμένου να προσελκύουν ξένους επενδυτές, οι χώρες αυτές έχουν ως πάγια πολιτική να μην διαθέτουν σε τρίτους οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τις οικονομικές δραστηριότητες των επενδυτών που δραστηριοποιούνται στο έδαφός τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα διάφορα άτομα, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή και διεθνείς εταιρίες να καταφεύγουν σ' αυτά τα κράτη και να δημιουργούν έτσι τις υπεράκτιες offshore εταιρίες με έδρα αυτούς τους «παραδείσους» με απώτερο σκοπό την μικρότερη δυνατή φορολογική τους επιβάρυνση, και κατ' επέκταση την απαλλαγή φορολογίας τους από τη χώρα της μόνιμης διαμονής τους αλλά και η απόκρυψη δραστηριοτήτων οι οποίες μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να είναι παράνομες.
(www.wikipedia.com)

3.2 ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Γενικά μπορούμε να πούμε ότι η φορολογία επιφέρει τριών ειδών οικονομικές επιπτώσεις:

α) Επιπτώσεις στο βιοτικό επίπεδο με τη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των ατόμων, ειδικά δε αυτών με μικρά εισοδήματα.

β) Επιπτώσεις στις επιχειρήσεις με τη μείωση του καθαρού θετικού αποτελέσματος (κέρδους), με άμεση συνέπεια τη μείωση των επενδύσεων και

την ανάγκη εξωτερικής χρηματοδότησης, καθώς και των διανεμομένων κερδών με τη μορφή μερισμάτων.

γ) Επιπτώσεις στην αποταμίευση, είτε σε επίπεδο οικονομούντος ατόμου, είτε σε μακροοικονομικό επίπεδο. (www.taxheaven.gr)

Ως αντίδραση στην προσπάθεια του κράτους για επιβολή φορολογίας εμφανίζεται η φοροδιαφυγή, καθόσον μάλιστα η πληρωμή του φόρου από τον πολίτη δεν συνοδεύεται τις περισσότερες φορές με ειδική αντιπαροχή από αυτό.

Γενικά φοροδιαφυγή είναι μία ευρεία έννοια η οποία αναφέρεται στη προσπάθεια του φορολογουμένου για απόκρυψη φορολογητέας ύλης με σκοπό τη καταστράτηγηση του νόμου και την αποφυγή πληρωμής του φόρου. Εκτός από τη φοροδιαφυγή στη κλασική της μορφή, μπορούμε ακόμα να την διακρίνουμε και ως φοροκλοπή, ως φοροαποφυγή, ως φοροαπαλλαγή και ως επίρριψη ή μετακύλιση του φόρου.

3.2.1 Η Φοροδιαφυγή

Στη κλασική της μορφή η φοροδιαφυγή είναι η απροκάλυπτη καταστράτηγηση του νόμου και η με παράνομες ενέργειες ελαχιστοποίηση της νόμιμης φορολογικής υποχρέωσης από μέρος του φορολογουμένου. Η φοροδιαφυγή όπως αναφέρεται εδώ πηγάζει από δόλια προαίρεση του υπόχρεου και έχει ως αποτέλεσμα την οικονομική ζημία του Δημοσίου.

Η φοροδιαφυγή επιτυγχάνεται με την μη απόδοση στο Δημόσιο αμέσων κυρίως φόρων, η οποία πραγματοποιείται με τη μη δήλωση του συνόλου των εισοδημάτων από τους φορολογουμένους, ή με την απόκρυψη εσόδων ή κερδών από τους επιτηδευματίες (επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες).

3.2.2 Η Φοροκλοπή

Φοροκλοπή είναι η μη απόδοση στο Δημόσιο του ποσού του φόρου που έχει εισπράξει ο υπόχρεος σε απόδοση από κάποιον τρίτο. Κατά κανόνα η φοροκλοπή διαπράττεται στους έμμεσους φόρους (π.χ. Φόρος Προστιθέμενης Αξίας) οι οποίοι επιβαρύνουν τον τελικό καταναλωτή, αλλά την συγκέντρωση και την απόδοσή τους στο Δημόσιο την έχει αναλάβει βάσει νόμου κάποιος άλλος,

κυρίως επιτηδευματίας, που στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν αποδίδει το ποσό του φόρου στο Δημόσιο αλλά το οικειοποιείται.

3.2.3 Η Μετακύλιση φόρου

Μετακύλιση φόρου είναι η προσπάθεια από κάποιον υπόχρεο της συναλλακτικής αλυσίδας για επίρριψη του ποσού του φόρου με το οποίο βαρύνεται στον επόμενο, με ουσιαστικό αποδέκτη τον τελικό καταναλωτή του προϊόντος ή της υπηρεσίας. (π.χ. η επιβολή μεγαλύτερου φορολογικού συντελεστή στα εισοδήματα από ενοίκια θα επέφερε τελικά αύξηση των ενοικίων, επειδή οι ιδιοκτήτες θα μετακυλούσαν ποσοστό ή όλο το ποσό του επί πλέον φόρου στους ενοικιαστές).

3.2.4 Η Φοροαποφυγή

Η φοροαποφυγή ή και "νόμιμη φοροδιαφυγή", είναι η με νόμιμο τρόπο μείωση της φορολογικής υποχρέωσης, έτσι ώστε ο φορολογούμενος να διαφεύγει της φορολογίας χωρίς συνέπειες.

Χαρακτηριστική είναι η έκφραση του Maurice Duverger για την φοροαποφυγή, σύμφωνα με την οποία ο νομοθέτης "φυλακίζει" τον φορολογούμενο (με το νομοθετικό πλαίσιο), δίνοντάς του όμως και τα κλειδιά της φυλακής του.

Ουσιαστικά η φοροαποφυγή προϋποθέτει πολύ καλή γνώση του εκάστοτε φορολογικού συστήματος έτσι ώστε ο υπόχρεος σε φόρο να μπορεί να εκμεταλλευτεί τις αδυναμίες του.

Ένα κλασικό παράδειγμα φοροαποφυγής στην Ελλάδα είναι η περίπτωση κατά την οποία κάποιος εμφανίζεται να αγοράζει ένα ακίνητο μεγάλης αξίας από συγγενικό του πρόσωπο, όχι ιδιαίτερα στενό, επειδή εάν το τελευταίος του το παραχωρούσε με δωρεά, ο φορολογικός συντελεστής μετά από κάποιο ποσό, θα ήταν δυσμενέστερος.

Γίνεται κατανοητό από τον αναγνώστη ότι όταν η φοροαποφυγή είναι σχετικά δυνατή στα όρια της χώρας, τότε σε επίπεδο διακρατικό θα είναι ακόμα δυνατότερη, με την συνθήκη βέβαια ότι αυτός που προτίθεται να τη διαπράξει

γνωρίζει την υφιστάμενη νομοθεσία των εμπλεκομένων στις δραστηριότητές του κρατών, τις μεταξύ τους διμερείς συμφωνίες και τις γενικότερες συμφωνίες που έχουν υπογραφεί στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών. Έτσι π.χ. κάποιος ο οποίος θα ήθελε να μειώσει τη φορολογική του επιβάρυνση στην Ελλάδα με την επέκταση των δραστηριοτήτων του για το λόγο αυτό στην Κύπρο, θα πρέπει να γνωρίζει την υφιστάμενη νομοθεσία σχετικά με τις δραστηριότητές του σε κάθε μία από τις δύο χώρες, τα διαλαμβανόμενα στη μεταξύ τους διακρατική σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας και τις σχετικές συμβάσεις που έχουν υπογράψει οι δύο χώρες με διεθνείς οργανισμούς (π.χ. Ο.Ο.Σ.Α.).

Εν κατακλείδι είναι φανερό ότι η φοροαποφυγή δεν είναι μία μορφή φοροδιαφυγής που μπορεί να πραγματοποιηθεί από την πλατιά μάζα των φορολογουμένων, αλλά συνήθως θα πρέπει να υπάρχει ιδιαίτερα μεγάλο οικονομικό όφελος ώστε ο φορολογικά θιγόμενος να αποταθεί σε εξειδικευμένα πρόσωπα καταβάλλοντας σημαντικά ανταλλάγματα, έτσι ώστε να έχει το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Βέβαια, ένα σοβαρό ζήτημα που γεννάται εδώ είναι κατά πόσο μία οικονομική ενέργεια η οποία αποβλέπει στη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης και αναπτύσσεται σε διεθνές επίπεδο, αποτελεί κλασική φοροαποφυγή ή διεθνή φορολογικό στρατηγικό σχεδιασμό (international tax planning). Αν και οι δύο έννοιες χαρακτηρίζουν το ίδιο οικονομικό αποτέλεσμα, εντούτοις ο διεθνής στρατηγικός σχεδιασμός αποβλέπει στη λιγότερη δαπανηρή, νόμιμη λύση για τον οικονομικό οργανισμό με απώτερο σκοπό την επανεπένδυση των κεφαλαίων που θα εξοικονομηθούν από τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης, ενώ με τον όρο «φοροαποφυγή» αναφερόμαστε μάλλον σε νόμιμη φοροδιαφυγή, χωρίς φυσικά οι εξοικονομηθέντες πόροι να οδεύσουν σε επενδυτικές δραστηριότητες.

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εξετασθεί και η υπεράκτια εταιρεία, αν δηλαδή η ύπαρξή της αποτελεί μέσο κλασικής φοροδιαφυγής (π.χ. υπερτιμολόγηση ή υποτιμολόγηση αγαθών και υπηρεσιών μέσω τριγωνικών συναλλαγών) ή υφίσταται ως νομική οντότητα υπηρετώντας πραγματικούς

σκοπούς διεθνούς φορολογικού σχεδιασμού (π.χ. μειωμένοι φορολογικοί συντελεστές).

(«Οι αιτίες φοροδιαφυγής και οι τρόποι περιστολής της», Δημήτριος Μελάς).

3.3 ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ - ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΧΩΡΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	ΓΛΩΣΣΑ	ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ	ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ
<u>Ανδόρα</u>	Μεταξύ Γαλλίας και Ισπανίας	Αστικό δίκαιο βασισμένο στο ρωμαϊκό και καταλανικό δί-καιο	Καταλανική, ισπανική, γαλλική	Κανένας	Απόλυτη μυστικότητα σε κωδικοποιημένους λογαριασμούς	Καμία
<u>Μπαχάμες</u>	Καραϊβική,	Αγγλικό δίκαιο	Αγγλική	Πλήρης ελευθερία	Διαθέσιμα στοιχεία	Καμία
<u>Μπαρμπέντος</u>	Ανατολική Καραϊβική	Αγγλικός νόμος	Αγγλική	Φιλελεύθεροι-εξαιρούνται οι υπερράπιες εταιρείες	Μερικώς	Με Καναδά, Νορβηγία, Ελβετία, Αγ-γλία και Η ΠΑ
<u>Βερμούδες</u>	Μέση Ατλαντικού	Αγγλικός νόμος	Αγγλική	Κανένας για τις διεθνείς υπερράπιες δραστηριότητες	Ναι, εκτός από τις περιπτώσεις υπονοιών για εγκληματικές πράξεις	Με ΗΠΑ
<u>Παρθένοι Νήσοι</u>	Καραϊβική,	Αγγλικό δίκαιο	Αγγλική	Κανένας	Μερικώς	Με Ιαπωνία, Ελβετία, Αγγλία (αφορούν μόνο τις εγκατεστημένες εταιρείες)
<u>Νησιά Καϋμάν</u>	Καραϊβική	Αγγλικό δίκαιο	Αγγλική	Κανένας	Ναι	Καμία
<u>Νησιά Κουκ</u>	Νότιος Ειρηνικός	Αγγλικό δίκαιο	Αγγλική	Κανένας	Ναι	Καμία
<u>Κύπρος</u>	Βορειοανατολική Μεσόγειο	Αγγλικό δίκαιο	Ελληνική, αγγλική	Κανένας	Ναι	Με 24 χώρες
<u>Γιβραλτάρ</u>	Στο νοτιότερο σημείο της Ιβηρικής Χερσονήσου	Αγγλικό δίκαιο	Αγγλική, Ισπανική	Κανένας	Μερικώς	Καμία
<u>Guernsey</u>	Αγγλικό κανάλι 20 μίλια από τις γαλλικές ακτές	Βασίζεται στο παλαιό γαλλικό και νορμανδικό νόμο και το σύγχρονο αγγλικό δίκαιο	Αγγλική και τοπική νορμανδική διάλεκτος	Κανένας	Ναι	Με Τζέρσι και Ηνωμένο Βασίλειο
<u>Χονγκ Κονγκ</u>	Στα νότια παράλια της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας	Αγγλικό δίκαιο	Αγγλική και κινέζικη	Κανένας	Μερικώς	Καμία εκτός από μερικές αεροπορικές και ναυτιλιακές συμφωνίες με την Κίνα
<u>Ιρλανδία</u>	Δυτικά της Βρετανίας	Δικαιοδοσία βασισμένη στο αγγλικό δίκαιο	Αγγλική και ιρλανδική	Κανένας	Μερικώς	27 συμφωνίες με χώρες της ΕΕ και με Αυστραλία, Ιαπωνία και ΗΠΑ
<u>Isle of Man</u>	Μικρό νησάκι ανάμεσα σε Ιρλανδία και Αγγλία	Κρατικός νόμος και αγγλικό δίκαιο	Αγγλική	Κανένας	Μερικώς	Με Αγγλία
<u>Τζαμάικα</u>	Καραϊβική	Βασισμένο στο αγγλικό δίκαιο	Αγγλική και τοπική νορμανδική διάλεκτος	Έχει φιλελεύθερο τοπικό.	Οι τράπεζες δε-σμεύουν για το απόρρητο των υποθέσεων των πελατών τους	Με Καναδά, Δανία, Γερμανία, Ισραήλ, Νορβηγία, Σουηδία, Αγγλία και ΗΠΑ

<u>Τζέρσι</u>	Αγγλικό κανάλι 14 μίλια από τις γαλλικές ακτές	Βασισμένο στον παλαιό γαλλικό και νορμανδικό δίκαιο και στο αγγλικό δίκαιο	Αγγλική και τοπική νορμανδική διάλεκτος	Κανένας	Ναι, εκτός από τις περιπτώσεις που υπάρχουν υπόνοιες για εγκληματικές πράξεις	Με Guernsey και Αγγλία
<u>Labuan</u>	Νότια θάλασσα της Κίνας, δυτικά του Βόρνεο	Βασισμένο στο αγγλικό δίκαιο	Μπαχάσας, Μαλαισίας	Κανένας	Περιορισμένο	Καμία
<u>Λιχτενστάιν</u>	Ευρώπη	Αστικός κώδικας	Γερμανική	Ελευθερία	Ναι, με ελάχιστους περιορισμούς	Με Αυστρία,
<u>Λουξεμβούργο</u>	Ευρώπη	Αστικός κώδικας	Λουξεμβούργου, γαλλική, γερμανική, αγγλική	Κανένας	Απόλυτη εμπιστευτικότητα, εκτός από περιπτώσεις ύποπτες για εγκληματική δράση	Με 26 χώρες, μεταξύ των οποίων Γαλλία, Γερμανία, Ιαπωνία, Αγγλία, ΗΠΑ
<u>Μαδέρα</u>	Ατλαντικός Ωκεανός	Πορτογαλικό αστικό και εμπορικό δίκαιο	Πορτογαλική ή αγγλική	Κανένας	Απόλυτη εμπιστευτικότητα, εκτός από τις περιπτώσεις ύποπτες για εγκληματική δράση	Αυστρία, Βέλγιο, Βραζιλία, Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Νορβηγία, Ισπανία, Ελ-βετία, Αγγλία
<u>Μάλτα</u>	Κεντρική Μεσόγειος	Αστικό δίκαιο	Μάλτας, αγγλική, ιταλική	Κανένας για διεθνείς εμπορικές και Holding εταιρείες	Ναι	Με 26 χώρες συμπεριλαμβανομένων των περισσότερων ευρωπαϊκών και των Καναδά, Κίνας, Ινδίας, Αυστραλίας
<u>Μαυρίκιος</u>	Δυτικός Ινδικός Ωκεανός	Γαλλικός Ναπολεόντειος Κώδικας και αγγλικό δίκαιο	Αγγλική, γαλλική	Κανένας	Ναι, εκτός από τις περιπτώσεις ύποπτες για εγκληματική δράση	Με 25 χώρες (Γαλλία, Γερμανία, Αγγλία, Κίνα, Ινδία κ.ά.)
<u>Μονακό</u>	Στη Νοτιοανατολική ή Μεσόγειο,	Βασισμένο στον γαλλικό αστικό νόμο	Γαλλική, ιταλική, αγγλική, γερμανική	Πολύ περιορισμένοι	Περιορισμένο	Καμία
<u>Ολλανδικές Αντίλλες</u>	Καραϊβική,	Βασισμένο στον ολλανδικό αστικό νόμο	Ολλανδική, αγγλική, ισπανική	Ναι, εξαιρούνται οι offshore	Δεν υπάρχει ειδικός νόμος περί τραπεζικού απορρήτου	Με Ολλανδία, Νορβηγία και ΗΠΑ
<u>Nevis</u>	Ανατολική Καραϊβική	Αγγλικό δίκαιο	Αγγλική	Ναι, αλλά όχι ισχυροί	Ολικό	Με Ην. Βασίλειο
<u>Niue</u>	Νότιος Ειρηνικός	Αγγλικό δίκαιο	Αγγλική και τοπική	Κανένας	Ναι	Καμία
<u>Παναμάς</u>	Κεντρική Αμερική	Αστικός νόμος	Ισπανική και αγγλική	Κανένας	Απόλυτη εμπιστευτικότητα πλην περιπτώσεων ύποπτων εγκληματικών πράξεων	Καμία
<u>Σαμόα</u>	Νοτιοανατολικός Ειρηνικός	Αγγλικό δίκαιο και τοπικές ρυθμίσεις	Τοπική διάλεκτος και αγγλική	Κανένας	Ναι	Καμία
<u>Turks & Caicos Islands</u>	Καραϊβική	Αγγλικό δίκαιο και τοπικές ρυθμίσεις	Αγγλική	Κανένας	Απόλυτη εμπιστευτικότητα πλην περιπτώσεων ύποπτων οικονομικών πράξεων	Καμία
<u>Vanuatu</u>	Νοτιοανατολικός Ειρηνικός	Αγγλικό δίκαιο και τοπικές ρυθμίσεις	Αγγλική και γαλλική	Κανένας	Ναι	Καμία
<u>Δυτική Σαμόα</u>	Νοτιοανατολικός Ειρηνικός	Αγγλικό δίκαιο και τοπικές ρυθμίσεις	Τοπική και αγγλική	Κανένας	Ναι	Καμία

3.3.1 ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ

Αξίζει όμως να δούμε αναλυτικότερα τα τέσσερα κατά τη γνώμη μας σπουδαιότερα υπεράκτια κέντρα και τις ειδικές φορολογικές συνθήκες που υφίστανται σε αυτά.

🚩 Τα Βρετανικά νησιά της Παρθένου (British Virgin Islands BVI) είναι ένα μικρό σύμπλεγμα νησιών στη θάλασσα της Καραϊβικής, εξήντα μίλια ανατολικά του Puerto Rico.

Οι Διεθνείς Εμπορικές Επιχειρήσεις (International Business Company's IBC's) που δραστηριοποιούνται στα Βρετανικά νησιά της Παρθένου, είναι επιχειρήσεις που υφίστανται με βάση πράξη του 1984. Οι δραστηριότητες των επιχειρήσεων αυτών πρέπει να πραγματοποιούνται εκτός των νησιών και δεν πρέπει να εμπλέκονται σε αυτές μόνιμοι κάτοικοι της χώρας.

Οι υπεράκτιες εταιρίες δεν μπορούν να κατέχουν ακίνητη περιουσία στα νησιά, παρά μόνο να νοικιάζουν ένα γραφείο, δεν μπορούν να ασχοληθούν με τραπεζικές εργασίες (παρά μόνο με ειδική άδεια), με ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εργασίες, διαχείριση κεφαλαίων, συλλογικά επενδυτικά σχήματα και διαχείριση εμπιστευμάτων. Επί πλέον δεν μπορούν να διαθέσουν τις μετοχές τους στο κοινό.

Τα νησιά έχουν το προνόμιο της αυτοδιοίκησης, ενώ ταυτόχρονα είναι Βρετανική υπεράκτια περιοχή. Το νομικό σύστημα βασίζεται στο Βρετανικό δίκαιο. Οι υπεράκτιες δραστηριότητες πραγματοποιούνται σε ένα περιβάλλον χωρίς φορολογία.

Έχουν υπογραφεί συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας με την Ιαπωνία και την Ελβετία, αλλά αυτές δεν έχουν εφαρμογή σε υπεράκτιες δραστηριότητες.

Οι υπεράκτιες εταιρίες πληρώνουν ένα ετήσιο δικαίωμα λειτουργίας το οποίο κυμαίνεται αναλόγως του κεφαλαίου, από US\$350 έως US\$420.

 Το isle of man, βρίσκεται στο κέντρο των Βρετανικών νήσων, είναι μία αυτοδιοικούμενη εξαρτούμενη από το στέμμα περιοχή, η οποία δεν είναι μέρος του Ηνωμένου Βασιλείου.

Οι εταιρίες διεθνών δραστηριοτήτων λειτουργούν με τη μορφή της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και δεν τις επιτρέπεται:

- Να ασκούν εμπορία στο νησί.
- Να πραγματοποιούν τραπεζικές ή ασφαλιστικές εργασίες.
- Να πραγματοποιούν επενδυτικά σχέδια, εκτός της επένδυσης των ιδίων τους κεφαλαίων
- Να αντλούν κεφάλαια μέσω δημόσιας εγγραφής ή να διαθέτουν μετοχές ή εταιρικά μερίδια στο κοινό

Η φορολογία για τις τοπικές επιχειρήσεις (residents) ανέρχεται σε ποσοστό 10% επί των κερδών. Οι επιχειρήσεις με υπεράκτιες δραστηριότητες (Limited Exempt Companies) δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος, αλλά καταβάλουν ένα σταθερό ετήσιο δικαίωμα στην Κυβέρνηση (£450). Φυσικά οι τελευταίες δεν θεωρούνται κάτοικοι (residents) και δεν δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά στο νησί.

Σύμβαση αποφυγής διπλής έχει υπογραφεί μόνο με το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να διατηρούν οικονομικά αρχεία τα οποία να απεικονίζουν την οικονομική τους κατάσταση.

 Τα Cayman Islands αποτελούν ένα γκρουπ από τρία νησιά στην Καραϊβική. Το κεντρικό νησί, το Grand Cayman, βρίσκεται περίπου 1.150 χιλιόμετρα νότια της Florida. Τα νησιά είναι Βρετανική αποικία και για το λόγο αυτό το κοινοβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου διατηρεί το δικαίωμα να νομοθετεί.

Το δίκαιο των εταιριών βασίζεται στην πράξη για τις Βρετανικές εταιρίες του 1948 και υφίσταται ως νομοθεσία των νησιών από το 1960.

Οι υπεράκτιες εταιρίες στα Cayman Islands δεν μπορούν να δραστηριοποιούνται στην ενδοχώρα, να κατέχουν ακίνητη περιουσία, να ασχολούνται με τραπεζικές και ασφαλιστικές εργασίες και αμοιβαία κεφάλαια χωρίς ειδική άδεια. Επί πλέον δεν μπορούν να αντλούν δημόσια κεφάλαια. Τα Cayman Islands δεν έχουν υπογράψει καμία σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας.

Δεν υπάρχει φορολογία επί των κερδών για τις υπεράκτιες εταιρίες, αλλά αυτές καταβάλλουν ετήσια δικαιώματα τα οποία κυμαίνονται, αναλόγως με το μετοχικό κεφάλαιο, από US\$575 έως US\$1.000. Οι εταιρίες αυτές δεν υποχρεούνται να τηρούν λογιστικά βιβλία.

 Η Δημοκρατία του Παναμά, βρίσκεται ανάμεσα στην Costa Rica και στην Colombia, στον ισθμό που ενώνει την Βόρεια με την Νότια Αμερική.

Στην πλευρά του ισθμού από τη μεριά της Καραϊβικής, βρίσκεται η ελεύθερη ζώνη του Παναμά η οποία είναι η δεύτερη μεγαλύτερη στον κόσμο μετά το Hong Kong. Στην ζώνη αυτή εμπορεύματα που εισάγονται και επανεξάγονται σε άλλες χώρες, εξαιρούνται από κάθε φόρο εισαγωγής ή εξαγωγής, τα δε κέρδη από αυτές τις δραστηριότητες φορολογούνται με ειδικούς μειωμένους συντελεστές.

Εταιρείες διεθνούς εμπορίου και επενδύσεων, δραστηριοποιούνται με τη μορφή της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης και οριοθετούνται με τον καταστατικό νόμο για τις εταιρίες με αριθμό 32 του 1927.

Οι εταιρείες αυτές δεν μπορούν να δραστηριοποιούνται σε τραπεζικές εργασίες, σε διοίκηση εμπιστευμάτων, σε ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εργασίες, σε διοίκηση κεφαλαίων, σε επενδυτικά κεφάλαια, σε συνεταιριστικά επενδυτικά σχήματα ή σε οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα σε συνεργασία με τραπεζικά, οικονομικά, πιστωτικά ή ασφαλιστικά ιδρύματα.

Δεν υφίσταται εταιρικός φόρος σε εισοδήματα που δεν προέρχονται από πηγή εντός του Παναμά. Υφίσταται μόνο ένας ετήσιος σταθερός φόρος ύψους US\$250. Επίσης δεν υφίστανται συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

4.1 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ OFFSHORE

Φορολογία: Οι υπεράκτιες εταιρείες πληρώνουν φόρο εισοδήματος στη χώρα Α που είναι εγγεγραμμένες συνήθως ένα ποσοστό επί τοις εκατό (%) επί του καθαρού κέρδους ή επί των καθαρών πωλήσεων τους. Το καθαρό κέρδος υπολογίζεται μετά την αφαίρεση όλων των εξόδων της επιχείρησης. Μετά την πληρωμή του φόρου εισοδήματος τα κέρδη δύνανται να παραχωρηθούν (συνήθως) ως μέρισμα και να μεταφερθούν σε οποιαδήποτε χώρα του κόσμου χωρίς περιορισμούς και χωρίς φόρο παρακράτησης.

Φορολογία εργατών: Οι αλλοδαποί εργάτες των υπεράκτιων εταιρειών που εργάζονται και κατοικούν στην χώρα Α, πληρώνουν με χαμηλούς συντελεστές φορολογίας. Στην περίπτωση που κατοικούν και δουλεύουν στο εξωτερικό είναι εντελώς απαλλαγμένοι της φορολογίας, νοούμενου ότι η πληρωμή τους γίνεται από τράπεζα εγκατεστημένη στην χώρα Α. Αν η πληρωμή τους γίνεται από τράπεζα του εξωτερικού οι φορολογικοί συντελεστές είναι συνήθως από 0% μέχρι 10%. Αν οι αλλοδαποί εργάζονται στην χώρα Α τότε ο συντελεστής κυμαίνεται ανάλογα με τον τρόπο φορολόγησης των εισοδημάτων στη χώρα αυτή.

Λογιστικός έλεγχος: Οι υπεράκτιες εταιρείες είναι υποχρεωμένες να υπόκεινται σε λογιστικό έλεγχο κάθε χρόνο. Ο έλεγχος πρέπει να γίνει εφαρμόζοντας τα διεθνή λογιστικά και ελεγκτικά πρότυπα.

Έλεγχος συναλλάγματος / τραπεζικοί λογαριασμοί: Οι υπεράκτιες εταιρείες δεν υπόκεινται σε κανένα έλεγχο συναλλάγματος. Μπορούν να διατηρούν τραπεζικούς λογαριασμούς σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου και σε οποιοδήποτε νόμισμα. Όταν οι λογαριασμοί διατηρούνται στην χώρα Α μπορούν να λειτουργήσουν ελεύθερα χωρίς καμιά απολύτως έγκριση από την Κεντρική Τράπεζα της χώρας αυτής.

Αδασμολόγητα είδη: Οι υπεράκτιες εταιρείες και το αλλοδαπό προσωπικό τους μπορεί να έχουν αρκετές άλλες απαλλαγές δασμών επί των στοιχείων του παγίου ενεργητικού τους.

Δάνεια: Συνήθως δάνεια δεν μπορούν να εξασφαλισθούν από Τράπεζες της χώρας Α. Όλα τα δάνεια ή άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις μπορεί να προέρχονται από αλλοδαπές τράπεζες και να είναι σε ξένο νόμισμα.

Λειτουργία: Σε πολλές περιπτώσεις δεν επιτρέπεται σε υπεράκτιες εταιρείες να συνάψουν εμπορικές συναλλαγές με τους κατοίκους ή με τις εταιρείες της χώρας Α. Όλες οι δραστηριότητες (εκτος διοίκησης της εταιρείας) πρέπει να γίνονται με το εξωτερικό ή με άλλες υπεράκτιες εταιρείες της χώρας Α.

Κύριες δραστηριότητες της εταιρείας: οι κύριες δραστηριότητες της εταιρείας πρέπει να αναφέρονται στις πρώτες παραγράφους του καταστατικού.

Μετοχικό κεφάλαιο: Ο περί εταιρειών νόμος της χώρας Α καθορίζει το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου των αριθμό των μετοχών και τον αριθμό των εγγεγραμμένων μετόχων.

Το μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να είναι στο νόμισμα της χώρας Α και μπορεί να διαιρεθεί σε οποιαδήποτε αξία η κάθε μία.

«Συνήθεις» ή «προνομιούχες» μετοχές μπορούν να εκδοθούν παρόλο που οι «προνομιούχες» δεν συνηθίζονται.

Οι μετοχές μπορούν να κρατηθούν από εμπιστευματοδόχους μετόχους για λογαριασμό των δικαιούχων μετόχων. Σ' αυτές τις περιπτώσεις υπογράφεται συμφωνητικό έγγραφο από τον εμπιστευματοδόχο των μετοχών για να εξασφαλισθούν τα δικαιώματα των δικαιούχων μετόχων. Το όνομα, διεύθυνση, εθνικότητα και επάγγελμα του δικαιούχου μετόχου δίνονται συνήθως στην Κεντρική τράπεζα της χώρας Α επομένως η ταυτότητα των δικαιούχων μετόχων είναι απολύτως εμπιστευτική. Συνήθως η Κεντρική Τράπεζα χρειάζεται φωτοαντίγραφο του διαβατηρίου.

Σύμβουλοι: Κάθε εταιρεία χρειάζεται ένα τουλάχιστον διοικητικό σύμβουλο. Οι σύμβουλοι δύνανται να είναι κάτοικοι της χώρας Α, ή ξένοι και μπορεί επίσης να είναι εταιρείες. Για τον κάθε διοικητικό σύμβουλο χρειάζεται όνομα, διεύθυνση, εθνικότητα και επάγγελμα.

Γραμματέας: Ένα φυσικό πρόσωπο ή μια εταιρεία μπορούν να αναλάβουν τη θέση του γραμματέα της εταιρείας. Ο γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των επίσημων βιβλίων της εταιρείας.

Εγγεγραμμένο γραφείο / διεύθυνση: Το εγγεγραμμένο γραφείο / διεύθυνση της εταιρείας πρέπει να βρίσκεται στην χώρα Α. Αυτό είναι το γραφείο στο οποίο διατηρούνται όλα τα βιβλία που προβλέπονται από το Περί Εταιρειών Νόμο και η επίσημη σφραγίδα της εταιρείας. Επίσης όλη η αλληλογραφία ή έγγραφα νομικής φύσεως πρέπει να αποστέλλονται σε αυτήν την διεύθυνση.

Συγκεκριμένα, «οι δαπάνες που πραγματοποιεί η επιχείρηση για αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από εξωχώρια εταιρία, καθώς και τα δικαιώματα ή οι αποζημιώσεις που καταβάλλει αυτή σε εξωχώρια εταιρία για τη χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων, **δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της**. Από την εφαρμογή της διάταξης αυτής εξαιρούνται δαπάνες που αφορούν αγορά ή μεταφορά στην Ελλάδα αργού πετρελαίου, πετρελαιοειδών ή άλλων προϊόντων για τα οποία δημοσιεύονται δείκτες τιμών χονδρικής πώλησης και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προϊόντων» Επιπλέον, «ειδικά, οι αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τα οποία αγοράζονται από εξωχώρια εταιρία δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα.»

(taxheaven.gr)

4.2 ΕΤΑΙΡΙΕΣ OFFSHORE ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

Οι όποιοι λόγοι όπου τοποθετούνται τα ακίνητα στις υπεράκτιες εταιρίες δεν είναι περισσότεροι από δύο. Ο πρώτος είναι ψυχολογικός: αισθάνονται ότι είναι «κάποιοι» χρησιμοποιώντας μια υπεράκτια εταιρεία. Έτσι έκαναν για χρόνια όλοι οι πλούσιοι Έλληνες του εξωτερικού όταν αγόραζαν ένα ακίνητο στην Ελλάδα, το έβαζαν σε μια τέτοια εταιρεία. Ο δεύτερος είναι φορολογικός: όταν «πουλάνε» το ακίνητο πωλούντες – παραδίδοντας τις μετοχές της υπεράκτιας, γλιτώνει ο αγοραστής τον φόρο μεταβίβασης ακινήτου και όταν πεθαίνουν οι κληρονόμοι τους δεν πληρώνουν φόρο κληρονομιάς. Εδώ όμως δεν μπορεί να γίνει τίποτα, γιατί κανένας δεν μπορεί να απαγορεύσει σε κάποιον να χρησιμοποιεί τέτοιες εταιρείες. Μοναδική ελπίς είναι η παγκοσμιοποίηση και ήδη έχουμε τα πρώτα δείγματα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ξεκίνησε. Οι ευρωπαίοι εταίροι αφού έκαμψαν τις αντιρρήσεις της Αυστρίας στη Φείρα της Πορτογαλίας, κατάφεραν κατ' αρχάς κάθε χώρα-μέλος να είναι υποχρεωμένη να ενημερώνει τις φορολογικές αρχές των άλλων χωρών για τις αποδόσεις τοποθετήσεων που επιτυγχάνουν υπήκοοί τους στο έδαφος της. Έτσι η ΕΕ ελέγχει σιγά – σιγά τα ειδικά φορολογικά καθεστώτα στις χώρες – μέλη και επιπλέον θα διαμορφώσει μια βάση κοινής φορολογίας. Σε δεύτερη φάση η ΕΕ θα διαπραγματευτεί με τρίτες χώρες που προσφέρουν φορολογικές διευκολύνσεις προκειμένου να περιορίσει τη διαφορά φορολογίας.

(www.taxheaven.gr)

A: Πλεονεκτήματα:

- Οι μετοχές των εξωχώριων εταιρειών είναι στο κομιστή. Επομένως μεταβιβάζονται ελεύθερα με την παράδοση αυτών μόνο.
- Είναι νομικά πάρα πολύ δύσκολο, εάν όχι αδύνατο, να αποδειχθεί ο πραγματικός ιδιοκτήτης του ακινήτου, τη στιγμή που το όνομα του «εν τοις πράγμασι» κυρίου, δεν φαίνεται πουθενά
- Δεν υπάρχει τεκμήριο απόκτησης (πόθεν έσχες) του ακινήτου ούτε φορολογείται το κεφάλαιο για την αγορά του ακινήτου.
- Η αποφυγή δεσμεύσεων ατομικής περιουσίας, με την διασφάλιση από μελλοντικές διεκδικήσεις δανειστών.

- Η αποφυγή φορολογικών επιβαρύνσεων.
- Η αποφυγή διεκδικήσεων συζύγων σε περίπτωση διαζυγίου.
- Σε περίπτωση κληρονομικής διαδοχής, δωρεάς, γονικής παροχής ή μεταβίβασης του ακινήτου ο νέος ιδιοκτήτης του ακινήτου θα λάβει το σύνολο των μετοχών και θα καταβληθεί ουδέποτε φόρος μεταβίβασης, κληρονομιάς, γονικής παροχής ή δωρεάς.
- Σε περίπτωση μεταβίβασης του ακινήτου δεν θα καταβληθεί φόρος υπεραξίας.

(www.taxheaven.gr)

Μειονεκτήματα:

- Η καταβολή φόρου 15% επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου κάθε χρόνο. Πρακτικά σε 6,5 χρόνια χάνεις με την μορφή φόρου την αξία του ακινήτου.
- Στις περιπτώσεις αγοράς ακινήτου από εξωχώρια εταιρεία ο αγοραστής είναι πολύ επιφυλακτικός στην αγορά των μετοχών, γιατί είναι αδύνατον να γνωρίζει τυχόν άλλες υποχρεώσεις της εξωχώριας εταιρείας.
- Εξωχώρια εταιρεία πληρώνει φόρο για τα εικονικά ενοίκια που εισπράττει από αυτόν που κατοικεί στο ακίνητο (συνήθως τον πραγματικό ιδιοκτήτη).
- Η εξωχώρια εταιρεία πληρώνει φόρο κατοχής του ακινήτου.

(taxheaven.gr)

4.3 ΠΩΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΟΙ OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΚΙΝΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι offshore εταιρείες έχουν τις παρακάτω υποχρεώσεις για τα ακίνητα που κατέχουν στην Ελλάδα:

- ✓ Καταβολή φόρου μεταβίβασης (ΦΜΑ) όταν αγοράζουν το ακίνητο. Για τα παλιά ακίνητα ο φόρος (ΦΜΑ) ανέρχεται σε 8-10%. Για τα νεόδμητα ακίνητα που έχουν ανεγερθεί με άδεια μετά την 1/1/2006 καταβάλλεται ΦΠΑ 23%.
- ✓ Από την 1η Ιανουαρίου 2013 η φορολόγηση επεκτάθηκε και στους πωλητές ακινήτων επί της υπεραξίας που προκύπτει κατά την πώληση (20%)
- ✓ Ετήσιος φόρος 15% επί της αξίας των ακινήτων που βρίσκονται στην Ελλάδα και που ανήκουν σε αλλοδαπές εταιρείες οι οποίες δεν έχουν καμία

δραστηριότητα στην χώρα της έδρας τους. Επίσης οι εταιρείες αυτές δεν έχουν καμία δραστηριότητα ούτε και στην χώρα στην οποία βρίσκονται τα ακίνητα τα οποία κατέχουν. Καταβάλλεται 1 φορά το έτος (εντός του μηνός Μαΐου). ([άρθρο 16](#) Ν. [3091/2002](#) και [ΠΟΛ.1041/5.3.2003](#))

- ✓ Ο φόρος 15% πληρώνεται στην εφορία στις 20 κάθε Μαΐου.
- ✓ Με την υπ' αριθμόν [ΠΟΛ.1028/24.2.2009](#) εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών νομοθετήθηκε ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης του ειδικού φόρου επι των ακινήτων 3% για το έτος 2009. Ο φόρος 3% έγινε 15% με τό [άρθρο 57](#) του ν.[3842/2010](#).

(*taxheaven.gr*)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο : ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ - ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

5.1 ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Συνήθως απαγορεύεται στις υπεράκτιες εταιρείες η διεξαγωγή εργασιών ή τη διατήρηση των εργαζομένων στην δικαιοδοσία εντός της οποίας συστάθηκαν αν και αυτό εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό στη δικαιοδοσία, στην οποία εντάσσονται και στο είδος της εταιρείας.
- Για κανονιστικούς λόγους, συχνά υπάρχουν ορισμένοι περιορισμοί σχετικά με το είδος της επιχείρησης, που μία υπεράκτια εταιρεία μπορεί να ασκεί, χωρίς την ανάγκη για κάποια άδεια. Στην πράξη αυτό δεν είναι διαφορετικό από το εγχώριο εμπόριο, εφόσον η πλειοψηφία των τραπεζών έχουν υπεράκτιες δραστηριότητες και η πλειονότητα των ασφαλιστικών εταιρειών του κόσμου είναι υπεράκτιες εταιρείες εξαρτημένης ασφάλισης.
- Η δέουσα επιμέλεια σε έγκριτα υπεράκτια κέντρα τείνει να είναι πιο αυστηρή από τις περισσότερες εγχώριες περιοχές. Για παράδειγμα, για να ανοίξει κάποιος τραπεζικό λογαριασμό στο όνομα μιας υπεράκτιας εταιρείας, ώστε να συμμορφώνεται με τους σχετικούς κανονισμούς κατά του ξεπλύματος χρήματος, η τράπεζα θα απαιτεί κατά κανόνα τα έγγραφα επαλήθευσης της ταυτότητας από τους υπογράφοντες στο λογαριασμό και μπορεί να απαιτεί μία ή περισσότερες επαγγελματικές συστατικές επιστολές από έναν πληρεξούσιο, ένα λογιστή ή ακόμα και έναν τραπεζίτη που θα τον γνωρίζει
- Ορισμένες χώρες έχουν νομοθεσία κατά του φορολογικού παραδείσου που καθιστά δύσκολη τη διεξαγωγή των εργασιών στις χώρες αυτές κατά τη χρησιμοποίηση μιας υπεράκτιας εταιρείας.
- Σε περίπτωση που ο μέτοχος της υπεράκτιας εταιρείας πεθάνει, είναι συνήθως απαραίτητο να έχει τη διαθήκη του εισηγμένη προς επικύρωση στην υπεράκτια δικαιοδοσία, η οποία μπορεί να προσθέσει στο κόστος, την καθυστέρηση και την ταλαιπωρία κατά τη διαχείριση περιουσίας του θανόντος.

(www.wikipedia.com)

5.2 ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ

Ιστορικά, στις δραστηριότητες των υπεράκτιων εταιριών περιλαμβάνονταν δραστηριότητες που ήταν ή έχουν γίνει παράνομες και είναι οι ακόλουθες :

- Η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- Η νομιμοποίηση εσόδων.
- Η φοροδιαφυγή.
- Απάτες (περιλαμβανομένης της απάτης των επενδυτών).
- Προστασία από τις τρέχουσες ή μελλοντικές απαιτήσεις πιστωτών (συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών αρχών και των συζύγων).

(www.wikipedia.com)

5.3 ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Τα κράτη αντιδρούν στο φαινόμενο της λειτουργίας των υπεράκτιων εταιριών και οι αντιδράσεις τους εστιάζονται σε τρία αποτελέσματα της λειτουργίας αυτής και συγκεκριμένα:

A) Στη διάβρωση που παρατηρείται στη φορολογική βάση των φορολογικά ανεπτυγμένων κρατών μέσω της αναπτυσσόμενης φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής από φυσικά ή νομικά πρόσωπα των κρατών αυτών

B) Στη νομιμοποίηση κεφαλαίων που προέρχονται από παράνομες δραστηριότητες μέσα από το ξέπλυμα χρήματος

Γ) Στη δημιουργία προβλημάτων στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα

5.3.1 Διάβρωση της φορολογικής βάσης

Η διάβρωση της φορολογικής βάσης σε εθνικό επίπεδο

Τα ανεπτυγμένα κράτη που πλήττονται περισσότερο από τη χρήση των υπεράκτιων εταιριών ως οχημάτων μέσω φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής, παίρνουν σε εθνικό επίπεδο μέτρα για τον περιορισμό και την εξάλειψη των πλεονεκτημάτων που παρέχουν οι εταιρείες αυτές, τόσο σε νομοθετικό όσο και σε διοικητικό επίπεδο. Όσον αφορά όμως άλλες χώρες, πιο ανεπτυγμένες

από άποψη φορολογικής πολιτικής, έχουν θεσμοθετήσει κανόνες για την αντιμετώπιση του προβλήματος της διάβρωσης της φορολογικής τους βάσης από τη λειτουργία υπεράκτιων σχημάτων. Όπως προαναφέρθηκε, η βασικότερη ίσως λειτουργία των υπεράκτιων εταιρειών είναι η συσσώρευση κερδών από επενδύσεις στο εξωτερικό, ώστε να αναβάλλεται ή και να αποφεύγεται τελείως η φορολόγηση τους μέχρι να επαναπατριστούν στη χώρα του επενδυτή. Για την αποφυγή της πρακτικής αυτής πολλά κράτη έχουν συμπεριλάβει στις νομοθεσίες τους κανόνες βάσει των οποίων μόνιμοι κάτοικοι τους που έχουν σημαντικό ποσοστό συμμετοχής ή ελέγχου σε offshore εταιρείες (Controlled Foreign Corporations) ή που έχουν τοποθετήσει σε υπεράκτια αμοιβαία κεφάλαια (Offshore Investment Funds) φορολογούνται κάθε χρόνο κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στο εισόδημα της υπεράκτιας εταιρείας ή κεφαλαίου, ανεξάρτητα από το αν τους διανέμονται κέρδη ή όχι. Για παράδειγμα οι ΗΠΑ έχουν τέσσερα αυτοτελώς εφαρμοζόμενα σύνολα κανόνων, ώστε να καλύπτουν όσο το δυνατόν ευρύτερο φάσμα υπεράκτιων δραστηριοτήτων. Σε ό,τι αφορά τη χρησιμοποίηση υπεράκτιων εταιρειών σε πρακτικές Υπερτιμολογήσεων - Υποτιμολογήσεων (Transfer Pricing), όλο και περισσότερες χώρες ενσωματώνουν στη νομοθεσία τους ειδικούς κανόνες που παρέχουν στις φορολογικές αρχές τη δυνατότητα να προβούν σε διορθώσεις των τιμών που συμφωνούνται μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων, και θεσπίζουν ειδικούς μηχανισμούς για την εξεύρεση της τιμής που θα συμφωνείτο μεταξύ ανεξαρτήτων συμβαλλομένων. Σημαντική στον τομέα αυτό είναι και η συνεισφορά του ΟΟΣΑ, μέσω των κατευθυντηρίων γραμμών που έχει θεσπίσει. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι κράτη όπως οι ΗΠΑ έχουν καταστήσει παράνομη πράξη και επιβάλλουν κυρώσεις σε πρόσωπα που υποστηρίζουν ή παρακινούν τρίτους σε σκόπιμη απόκρυψη φορολογητέας ύλης, καθώς και σε πρόσωπα που προτείνουν, προωθούν ή οργανώνουν για λογαριασμό τρίτων καταχρηστικά εταιρικά σχήματα με σκοπό τη μείωση του φορολογητέου εισοδήματος. Τέλος, σε ό,τι αφορά την απόκτηση ακινήτων μέσω offshore εταιριών, σημειώνεται ότι η Γαλλία και η Ισπανία (αλλά και η Ελλάδα μέσω του Ν. 3091/2002) έχουν σχεδόν επιλύσει το πρόβλημα αυτό με την επιβολή σε ετήσια βάση φόρου κεφαλαίου με συντελεστή 3% και 5%, αντίστοιχα, επί της τεκμαρτά προσδιοριζόμενης αξίας των ακινήτων που ανήκουν σε εταιρίες χωρών με τις οποίες δεν έχουν

συνάψει Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας ή άλλη ειδική συμφωνία για τη μη επιβολή του φόρου αυτού.

Η διάβρωση της φορολογικής βάσης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σε επίπεδο Ε.Ε. το θέμα των υπεράκτιων εταιρειών έχει απασχολήσει αρκετές φορές τα κοινοτικά όργανα. Στο πλαίσιο του κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία των επιχειρήσεων του Δεκεμβρίου του 1997, τα κράτη - μέλη ανέλαβαν την υποχρέωση να σταματήσουν να παρέχουν και σταδιακά να περιορίσουν, κάθε φορολογικό μέτρο το οποίο ήταν εν δυνάμει επιζήμιο. Τέτοιας μορφής μέτρα αναγνωρίζονται αυτά που καθιερώνουν σημαντικά χαμηλότερο πραγματικό επίπεδο φορολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της μηδενικής φορολόγησης, σε σχέση με τα επίπεδα που ισχύουν κανονικά στο συγκεκριμένο κράτος-μέλος. Τέτοιο επίπεδο φορολόγησης μπορεί να προκύψει από τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή, από τη φορολογική βάση ή από οποιονδήποτε άλλο σχετικό παράγοντα. Κατά την εκτίμηση του επιζήμιου χαρακτήρα αυτών των μέτρων λαμβάνεται υπόψη μεταξύ άλλων:

α) κατά πόσον τα πλεονεκτήματα παρέχονται αποκλειστικά σε μη κατοίκους της χώρας ή για συναλλαγές που διενεργούνται με μη κατοίκους,

β) κατά πόσον τα πλεονεκτήματα είναι πλήρως αποκομμένα από την εγχώρια οικονομία, κατά τρόπο που να μην έχουν καμία επίπτωση στην εθνική φορολογική βάση,

γ) κατά πόσον τα πλεονεκτήματα προσφέρονται ακόμα και χωρίς να υπάρχει πραγματική οικονομική δραστηριότητα και ουσιαστική οικονομική παρουσία στο κράτος-μέλος που τα παρέχει,

δ) κατά πόσον οι κανόνες υπολογισμού των κερδών από τις εσωτερικές δραστηριότητες πολυεθνικού ομίλου αποκλίνουν από τις διεθνώς παραδεκτές αρχές, κυρίως εκείνες που έχουν συμφωνηθεί στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ, και

ε) κατά πόσον τα φορολογικά μέτρα στερούνται διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων κατά τις οποίες οι εκ του νόμου προβλεπόμενες ρυθμίσεις εφαρμόζονται με τρόπο ελαστικότερο και αδιαφανή σε διοικητικό επίπεδο.

Η διάβρωση της φορολογικής βάσης σε επίπεδο ΟΟΣΑ

Στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ η Επιτροπή Φορολογικών Θεμάτων έχει από το 1998 ξεκινήσει μια προσπάθεια προσδιορισμού και εξάλειψης των δυσμενών φορολογικών πρακτικών (harmful tax practices), τόσο των κρατών-μελών όσο και τρίτων χωρών, θεωρώντας ότι η διάβρωση της φορολογικής βάσης από τις πρακτικές αυτές συνιστά σοβαρή απειλή για τις οικονομίες των ανεπτυγμένων χωρών. Μία σαφής ένδειξη της ταχύτητας με την οποία αυξάνονται οι υπεράκτιες δικαιοδοσίες είναι και τα ποσά των κεφαλαίων που «κατοικούν» υπεράκτια. Το 1989 υπολογίσθηκε ότι λιγότερο από 500 δισεκατομμύρια δολάρια κατατέθηκαν σε υπεράκτια κεφάλαια, ενώ δέκα χρόνια αργότερα, το 1998, το ποσό αυτό ανήλθε σε 5,2 τρισεκατομμύρια δολάρια. Όπως σημειώνεται σε έκθεση του ΟΟΣΑ του 1998, μεταξύ 1985 και 1994 υπάρχει μία πενταπλάσια αύξηση των υπεράκτιων κεφαλαίων, ενώ το 1994 περισσότερα από 200 δισεκατομμύρια δολάρια έρεαν σε φορολογικά λιμάνια της Καραϊβικής Θάλασσας και του Νότιου Ειρηνικού. Η Επιτροπή έχει ήδη καθορίσει τα κριτήρια χαρακτηρισμού μιας χώρας ως "φορολογικού παράδεισου" και έχει καταρτίσει κατάλογο 35 χωρών και περιοχών που πληρούν τα κριτήρια αυτά. Στον κατάλογο αυτό δεν περιλαμβάνονται 5 χώρες (συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου) που, ενώ πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια, ανέλαβαν με επίσημη δήλωση τους πολιτική δέσμευση ότι μέχρι τα τέλη του 2005 θα προσαρμόσουν τη νομοθεσία τους σύμφωνα με τις κατευθυντήριες αρχές του ΟΟΣΑ, κυρίως θεσμοθετώντας μηχανισμούς ανταλλαγής πληροφοριών σε φορολογικά θέματα. Πέραν των 5 χωρών αυτών ο ΟΟΣΑ έχει καλέσει και τις υπόλοιπες χώρες σε διαβουλεύσεις με σκοπό την κατάργηση των επιζήμιων φορολογικών πρακτικών που εφαρμόζουν και έχει καταρτίσει νέο κατάλογο μη συνεργάσιμων φορολογικών παραδείσων εναντίον των οποίων θα ληφθούν συντονισμένα μέτρα, περιλαμβανομένης της μη φορολογικής αναγνώρισης δαπανών και πληρωμών που πραγματοποιούν επιχειρήσεις κρατών - μελών του Οργανισμού προς υπεράκτιες εταιρείες των χωρών αυτών, καθώς και του παγώματος όλων των συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας που έχουν συνάψει με μέλη του Οργανισμού. Στον πιο κάτω πίνακα εμφανίζονται οι φορολογικοί παράδεισοι σύμφωνα με το Βαθμό κατάταξης του Ο.Ο.Σ.Α.

Βέβαια θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει αντίδραση κατά των δραστηριοτήτων του Ο.Ο.Σ.Α. και κυρίως από τις ΗΠΑ, οι οποίες απέσυραν την υποστήριξή τους στον οργανισμό, προκειμένου αυτός να μη παρεμβάλλεται σε θέματα κυρίαρχων κρατών. Επίσης η ένωση των χωρών της Καραϊβικής είναι εναντίον της πίεσης που ασκείται από τον οργανισμό. Ακόμα ο Ο.Ο.Σ.Α. υφίσταται κριτική από πολλές χώρες γιατί απέτυχε να εναντιωθεί στο Λουξεμβούργο και στην Ελβετία. Ο μεγαλύτερος φορολογικός παράδεισος στον κόσμο σε όρους κεφαλαίων, όπου το επιτόκιο σε λογαριασμούς ξένων τραπεζών πληρώνεται ακαθάριστο και δεν υπάρχει μηχανισμός για ανταλλαγή πληροφοριών για τις επενδύσεις είναι η Αμερική. (www.nytimes.com)

5.3.2 ΟΙ ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΞΕΠΛΥΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Με τον όρο **βρώμικο χρήμα**, ή **μαύρο χρήμα** και ευρύτερα **μαύρα**, καθιερώθηκε να χαρακτηρίζεται, περισσότερο δημοσιογραφικά, οποιοδήποτε είδος εσόδου από παράνομη πράξη, ή ακόμη και έσοδο από νόμιμη πράξη το οποίο στη συνέχεια δεν δηλώνεται, κατά παράβαση της υφιστάμενης φορολογικής νομοθεσίας. Και στις δύο περιπτώσεις ανάγεται σε οικονομικό έγκλημα. Στην μεν πρώτη περίπτωση το προϊόν της παράνομης πράξης δεν δηλώνεται προκειμένου να μην αποκαλυφθεί αυτή και οι δράστες της, στη δε δεύτερη περίπτωση για να μην υποστεί φορολογική επιβάρυνση, που επίσημα χαρακτηρίζεται αδήλωτο έσοδο.

Συνέπεια αυτού του χαρακτηρισμού είναι κατ' αντίθεση η διάκριση του χρήματος σε «καθαρό χρήμα» που προέρχεται από νόμιμες δραστηριότητες και το οποίο στη συνέχεια δεν αποκρύπτεται και το «βρώμικο χρήμα», ή «μαύρο χρήμα» που αποκρύπτεται.

Καθιερώθηκε ομοίως να χαρακτηρίζεται οποιαδήποτε οικονομική συναλλαγή που γίνεται με διάθεση μαύρου χρήματος, επί νόμιμης πράξης που επιφέρει οικονομικό αγαθό το οποίο στη συνέχεια δεν αποκρύπτεται, μεταβαλλόμενο έτσι σε καθαρό χρήμα. Απλούστερα παραδείγματα είναι η κατάθεση μαύρου χρήματος σε τράπεζα και στην συνέχεια η ανάληψη για κάλυψη οικονομικών αναγκών, ή η απ' ευθείας αγορά μετοχών από χρηματιστήριο, κ.ά.

Φορείς μαύρου χρήματος ή ξεπλύματος χρήματος μπορεί να είναι τόσο φυσικά πρόσωπα όσο και νομικά πρόσωπα (ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου), ή ακόμα και κυβερνήσεις χωρών. Γενικά το μαύρο χρήμα και οι όποιες δραστηριότητες επ' αυτού συνιστούν ευρύτερα την έννοια της παραοικονομίας. Αναφορά σε πολύ μεγάλα ποσά μαύρου χρήματος τότε αυτή ανάγεται σε εκδήλωση οργανωμένου εγκλήματος.

Όσον αφορά τη χρησιμοποίηση υπεράκτιων εταιρειών στο ξέπλυμα χρήματος, διακρίνεται σε τρία στάδια: Σε ότι αφορά την πρώτη φάση, αυτή της «τοποθέτησης», ο ρόλος των εταιρειών offshore είναι περιορισμένος. Έχει καταγραφεί μια τεχνική, όπου κάποιος είναι ιδιοκτήτης μιας εταιρείας «**βιτρίνας**» με απόλυτα νόμιμο αντικείμενο (εστιατόριο, κατάστημα πώλησης ενδυμάτων κ.λ.π.) και καταθέτει στο λογαριασμό τα νόμιμα κέρδη μαζί με το παράνομο χρήμα.

Στη δεύτερη φάση του «**στοιβάγματος**», όπου σημασία έχει η μεγάλη κινητικότητα του χρήματος για να χαθεί ο σύνδεσμος του με την πηγή και τις ρίζες του, έχει καταγραφεί το εξής : εκεί που τα κεφάλαια έχουν κατατεθεί σε μικρά ποσά σε τραπεζικούς λογαριασμούς, που μεμονωμένα δεν κινούν ανησυχία λόγω χαμηλού μεγέθους, αλλά συνολικά θα αποτελούσαν αντικείμενο αναφοράς από τις Τράπεζες, βρίσκει τη θέση της η υπεράκτια εταιρεία, οι μετοχές της οποίας αγοράζονται με τα χρήματα αυτά, και η οποία με τη σειρά της αναλώνεται σε επενδύσεις στο έδαφος που θέλει να εισάγει το ανακυκλωμένο χρήμα. Στη συνέχεια πωλεί και πάλι σε άλλο αγοραστή, αγοράζει εκ νέου και έτσι η οσμή του χρήματος χάνεται. Στην τελευταία φάση, όπου το βρώμικο χρήμα μεταλλάσσεται σε «**καθαρό**» και επιχρίεται με τη σκόνη της νομιμότητας, οι υπεράκτιες εταιρείες χρησιμεύουν για να προσδώσουν στο βρώμικο χρήμα την ταυτότητα προϊόντος ή κέρδους από μία καθ' όλα νόμιμη συναλλαγή, όπως η πώληση ακινήτου ιδιοκτησίας της offshore. (Κανέλλης 5 Μαΐου 2008)

Σχηματικά, οι πιο πάνω περιγραφόμενες δραστηριότητες υλοποιούνται με τις παρακάτω δραστηριότητες:

Εταιρείες «φαντάσματα»

Οι εταιρείες αυτές επιτελούν τον αποκλειστικό σκοπό της απορρόφησης των κεφαλαίων και του «αποσυσχετισμού» κεφαλαίων και προέλευσης τους. Η ίδρυσή τους εξαντλείται σε οροθέτηση εικονικών ρόλων και στην εγκαθίδρυση ενός τοπικού εντεταλμένου, που λειτουργεί ως διευθυντής και εκπρόσωπος.

Εταιρείες «βιτρίνες»

Ο τύπος των εταιρειών αυτών είναι πιο σύνθετος αφού επιδίδονται και σε νόμιμες ενέργειες προκειμένου να καλύψουν τις παράνομες. Οι δράστες που προσπαθούν να ξεπλύνουν χρήμα, έχουν συνήθως περισσότερες από μία τέτοιες εταιρείες και μεταφέρουν το βρώμικο χρήμα από τη μία στην άλλη.

Υπάρχουν όμως, συγκεκριμένες διαδικασίες μέσα από τις οποίες ένας κάτοχος κεφαλαίων θα περάσει για να καταφέρει να νομιμοποιήσει το βρώμικο χρήμα που κατέχει. Πρώτον θα στήσει μια εταιρεία βιτρίνα σε ένα παράκτιο «φορολογικό παράδεισο» όπου και θα καταθέσει το κεφάλαιο. Η εταιρεία βιτρίνα λέγεται και «off the self» δηλαδή «εταιρεία του ραφιού». Ονομάζεται έτσι γιατί αποτελεί νομικό κατασκεύασμα που στην πραγματικότητα δεν έχει ουσιαστική οικονομική οντότητα και υπόσταση αλλά αποτελεί παρένθετο προσώπειο για την απόκρυψη του πραγματικού ιδιοκτήτη.

Πρόκειται για γνωστή πρακτική που εφαρμόζεται στην πράξη από εξειδικευμένους δικηγόρους που έχουν έτοιμα «στο ράφι» του γραφείου τους προκατασκευασμένα παρόμοια νομικά μορφώματα που διαθέτουν στους ενδιαφερόμενους έναντι ιδιαίτερα χαμηλού κόστους 800-1000 ευρώ, (εξού και το off the self). Οι εμφανιζόμενοι ως μέτοχοι είναι απλώς παρένθετα πρόσωπα, οι οποίοι ενεργούν ως εντολοδόχοι στην υπηρεσία του πραγματικού ιδιοκτήτη.

Σε δεύτερη φάση, ο ιδιοκτήτης της υπεράκτιας εταιρείας θα φροντίσει να μεταβιβάσει τα κεφάλαια της εταιρείας σε άλλη παρόμοια εταιρεία και παρένθετα πρόσωπα, μέχρι ότου καταστεί αδύνατη η εξεύρεση της αρχικής τους προέλευσης, κάτι που διασφαλίζεται από την κατοχύρωση του απορρήτου και της ανωνυμίας που παρέχουν τα υπεράκτια κέντρα. Μπορεί επίσης, ως πρόσθετο μέτρο να καταθέτει σε πολλούς λογαριασμούς, μικρά

ποσά, έτσι ώστε να μην κινεί υποψίες στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές και με αυτά τα κεφάλαια να αγοράσει μετοχές της εταιρείας βιτρίνας. Στη συνέχεια « πωλεί σε νέο αγοραστή, αγοράζει εκ νέου και έτσι τα ίχνη της προέλευσης του χρήματος χάνονται».

Η κινητικότητα των κεφαλαίων και η συνεχής ανακύκλωση τους είναι ο βασικός άξονας στον οποίο κινείται ο πραγματικός ιδιοκτήτης της υπεράκτιας εταιρείας. Όπως εύστοχα έχει αναφερθεί, «στις καθαρές ακτές των νησιών Καϋμάν, το χρήμα είναι συνήθως βρώμικο, αυτό όμως δε μειώνει την αγοραστική του αξία. Αφού ξεπλυθεί, επιστρέφει δριμύτερο στις αγορές της Ευρώπης και της Αμερικής καθιστώντας ολοένα και πλουσιότερους τους διαχειριστές του»

Η ευκολία με την οποία ένας εγκληματίας μπορεί να καταθέσει και να διακινεί τα κεφάλαιά του χρησιμοποιώντας μια εταιρία βιτρίνα είναι τρομακτική. Έτσι δεν είναι περίεργο που ανάμεσα στους μεγαλύτερους καταθέτες βρίσκεται η ρωσική μαφία. Ούτως η άλλως τα μεγαλύτερα σκάνδαλα της ιστορίας έλκουν την καταγωγή τους από κεφάλαια που βρίσκονταν κατατεθειμένα στους φορολογικούς παραδείσους, όπως αυτό της τράπεζας BCCI της Enron και της Parmalat. (<http://infognomonpolitics.blogspot.gr>)

Συναλλαγές στο Χρηματιστήριο

Στις συναλλαγές στο Χρηματιστήριο, για να νομιμοποιήσουν έσοδα από εγκληματικές ή παράνομες δραστηριότητες, μπορούν να χρησιμοποιηθούν φυσικά πρόσωπα, Off shore εταιρίες, νομικά πρόσωπα. Τα χρηματιστηριακά προϊόντα που προσελκύουν αυτούς που επιθυμούν να διοχετεύσουν παράνομους προσόδους, είναι τα εξής :

1. Αγορά μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α.
2. Αγορά μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων
3. Τοποθετήσεις σε repos¹.
4. Αγορά ομολόγων.
5. Συμμετοχή σε δημόσιες εγγραφές εταιρειών που πρόκειται να εισαγάγουν τις μετοχές τους στο Χ.Α.Α.
6. Αγορά χρηματιστηριακών παράγωγων προϊόντων.

1:Ομόλογο: Είναι μια δανειακή σύμβαση με συγκεκριμένη διάρκεια και επιτόκιο

Οι διαδικασίες για τις παραπάνω συναλλαγές πραγματοποιούνται μέσω χρηματιστηριακών εταιρειών, εταιρειών επενδυτικών υπηρεσιών (Ε.Π.Ε.Υ.), καθώς και από εταιρείες λήψης και διαβίβασης εντολών (Ε.Λ.Δ.Ε.). Έχει παρατηρηθεί ότι η έρευνα για ξέπλυμα χρήματος, δυσχεραίνεται όταν ο επενδυτής και πελάτης της χρηματιστηριακής εταιρείας είναι υπεράκτια εταιρεία ή φυσικό πρόσωπο – κάτοικος εξωτερικού και για λογαριασμό του ενεργεί θεσμικός επενδυτής. Στις περιπτώσεις αυτές η χρηματιστηριακή εταιρεία δεν έχει τη δυνατότητα να γνωρίζει το «προφίλ» του τελικού επενδυτή. Χαρακτηριστικό γνώρισμα συμπεριφοράς ύποπτης για «ξέπλυμα χρήματος» είναι το «βραχύβιο» της συναλλαγής, δηλαδή δεν πραγματοποιούνται συναλλαγές σημαντικών ποσών για επένδυση, αλλά απλώς για τη νομιμοποίηση, η οποία συντελείται με την πώληση των μετοχών, ακόμη και αν με την πώληση αυτή προκύπτουν ζημιές, καθόσον αυτό που ενδιαφέρει αυτούς που «ξεπλένουν βρώμικα χρήματα» δεν είναι τα χρηματιστηριακά οφέλη αλλά ο «εξαγνισμός» και η επανένταξη τους στους υγιείς οικονομικούς κύκλους.

<http://infognomonpolitics.blogspot.gr>

5.3.3 Η επιρροή των υπεράκτιων εταιριών στην λειτουργία του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος

Την επίδραση των υπεράκτιων κέντρων στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα μελετά το Financial Stability Forum , ένας Οργανισμός που έχει συσταθεί από το 1999 με σκοπό την προώθηση της διεθνούς χρηματοοικονομικής σταθερότητας μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της διεθνούς συνεργασίας στο επίπεδο εποπτείας. Ο πιο πάνω Οργανισμός έχει διαμορφώσει ένα κατάλογο 37 χωρών και περιοχών που λειτουργούν υπερακτια κέντρα. Αυτές οι χώρες χωρίζονται σε συνεργάσιμες και μη ως προς τη συμμετοχή τους στη διαδικασία ελέγχου της νομοθεσίας και των κανονισμών τους και την αποδοχή προτάσεων του Οργανισμού. (Λιολιος 2004).

5.4 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ – ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

5.4.1 ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΣΤΟ ΜΠΟΥΕΝΟΣ ΑΙΡΕΣ

Μετά την πυρκαγιά του 2004 στο νυχτερινό κέντρο διασκέδασης República Cromagnon στο Μπουένος Άιρες στην Αργεντική, διαπιστώθηκε ότι ο σύλλογος ανήκε στην εταιρεία «shell corporations». Ο Γενικός Επιθεωρητής του Υπουργείου Δικαιοσύνης για το Μπουένος Άιρες, Ricardo Nissen, πάγωσε στη συνέχεια 20 εκατομμύρια δολάρια, και κατόπιν απαγόρευσε τις υπεράκτιες εταιρείες που δεν μπορούν να αποδείξουν ότι έχουν πραγματική οικονομική δραστηριότητα στις χώρες στα μητρώα των οποίων είναι εγγεγραμμένες. Μια τέτοια απαγόρευση είναι η πρώτη που εφαρμόστηκε σε παγκόσμια κλίμακα. (Wikipedia.org)

5.4.2 ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Αποτελεί για τους ειδήμονες χαρακτηριστικό δείγμα φορολογικού παραδείσου. Οι off shore εταιρείες που λειτουργούν στη Μεγαλόνησο ξεπερνούν τις 40.000 και αφήνουν κάθε χρόνο κέρδη στην Κυπριακή Δημοκρατία 350 εκατ. δολάρια!

Άλλωστε σε αυτή την οικονομική σοδειά απέβλεψε κυρίως, όπως τονίστηκε, η πολιτική για την ενθάρρυνση της εγκατάστασης παράκτιων εταιρειών στην Κύπρο μετά την οδυνηρή περιπέτεια της τουρκικής εισβολής. Μια επιλογή που υπαγορεύθηκε από τις ανάγκες οικονομικής επιβίωσης μετά την εισβολή και εφαρμόστηκε με επιτυχία καθιστώντας την Κύπρο ένα από τα σπουδαιότερα φορολογικά λιμάνια διεθνώς. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μόνο σε μία χρονιά το 1999 περί τις 5.260 off shore εταιρείες γεννήθηκαν στο νησί δίνοντας νέα ώθηση σε επαγγέλματα όπως δικηγόροι, λογιστές, σύμβουλοι επιχειρήσεων κτλ. Ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης το ότι οι περισσότερες από αυτές τις υπεράκτιες εταιρείες δραστηριοποιούνται σε τομείς όπως η ναυτιλία, το εμπόριο, οι τηλεπικοινωνίες, τα πετρέλαια και η εμπορία καυσίμων εκπροσωπώντας ισχυρά οικονομικά συμφέροντα και μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους. Η γεωγραφική θέση του νησιού, οι ιστορικές ευκαιρίες (μεταφέρθηκαν εκεί τα τραπεζικά κέντρα του Λιβάνου) αλλά και η θέσπιση προνομίων μικρού φορολογικού συντελεστή για τις παράκτιες

λειτουργήσαν σαν μαγνήτης κάνοντας την Κύπρο κεντρική επιλογή πολλών για τις off shore εταιρείες. (www.capital.gr)

Το φορολογικό καθεστώς που περιγράφεται παρακάτω ίσχυε μέχρι την 01-01-2003 και αποτελεί ενδεικτικό παράδειγμα φορολογικής αντιμετώπισης offshore εταιρειών από τα υπεράκτια κέντρα. Οι υπεράκτιες εταιρείες που έχουν ιδρυθεί στην Κύπρο φορολογούνται επί του καθαρού κέρδους και συγκεκριμένα οι εταιρείες που υπήρχαν και λειτουργούσαν πριν την 31η Δεκεμβρίου 2001 φορολογούνται με συντελεστή 4.25% μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005 και με 10% μετά την 1η Ιανουαρίου 2005. Για τις εταιρείες που ιδρύθηκαν κατά την διάρκεια του έτους 2002 ο φόρος θα είναι 4.25% για τα κέρδη του 2002 και 10% από την Ιανουαρίου 2003. Οι εταιρείες που θα έχουν ιδρυθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2003 φορολογούνται με 10%. Έτσι λοιπόν σήμερα ο φορολογικός συντελεστής στην Κύπρο είναι 10%. Τα παραρτήματα των υπεράκτιων εταιρειών που διευθύνονται και ελέγχονται από το εξωτερικό εξαιρούνται πλήρως από την καταβολή του εταιρικού φόρου ή του φόρου εισοδήματος. Δεν καταβάλλεται φόρος επί κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από πώληση ή μεταβίβαση μετοχών υπεράκτιας εταιρείας. Δεν καταβάλλεται φόρος κληρονομιάς επί κληρονομικής διάθεσης των μετόχων της υπεράκτιας εταιρείας. Η υπεράκτια εταιρεία και το αλλοδαπό προσωπικό της υπό ορισμένες προϋποθέσεις δικαιούνται να αποκτήσουν τα ακόλουθα είδη χωρίς την καταβολή εισαγωγικών δασμών :

- Τον εξοπλισμό γραφείου
- Τον οικιακό εξοπλισμό
- Μηχανοκίνητα οχήματα συγκεκριμένης δασμολογικής κατηγορίας

Οι οικονομικές συναλλαγές των υπεράκτιων εταιρειών εξαιρούνται από το ΦΠΑ και δεν απαιτείται συνεπώς η εγγραφή των εταιρειών αυτών στους καταλόγους των Νομικών Προσώπων που υποχρεούνται να καταβάλουν το ΦΠΑ. Οι υπεράκτιες εταιρείες εξαιρούνται από το φόρο χαρτοσήμανσης για τα έγγραφα που σχετίζονται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες τους εκτός της Κύπρου. Η Κύπρος όπως και άλλες χώρες φορολογικοί-παράδεισοι έχουν συνάψει ένα σημαντικό αριθμό διεθνών συμβάσεων για την αποφυγή διπλής φορολογίας. Σήμερα η Κύπρος έχει υπογράψει και κυρώσει 27 τέτοιες συμφωνίες μεταξύ των οποίων είναι και η Διεθνής Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Ελλάδας –Κύπρου . Οι συμφωνίες αυτές , σε συνδυασμό

με την ευνοϊκή φορολογία που τις διέπει παρέχουν σημαντικές ευκαιρίες για διεθνή φορολογικό προγραμματισμό. Εδώ θα ήθελα να τονίσω ότι συνήθως οι χώρες με μηδενικούς φορολογικούς συντελεστές είναι αυτές που δεν έχουν συνάψει τις Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας ενώ οι χώρες με χαμηλούς αλλά υπαρκτούς συντελεστές συχνά προσφέρουν και οφέλη από διακρατικές συμφωνίες. (www.wikipedia.org)

Σήμερα, οι ξένες καταθέσεις σε τράπεζες της Κύπρου έχουν αυξηθεί πάνω από 60%, ξεπερνώντας τα 40 δισεκατομμύρια δολάρια την τελευταία πενταετία, θέτοντας τις βάσεις για μια οικονομική κατάρρευση όταν οι τράπεζες θα επένδυαν σε ελληνικά ομόλογα και άλλους επικίνδυνους τίτλους.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, υπάρχουν κατ' εκτίμηση 2,7 τρισεκατομμύρια δολάρια κρυμμένα σε offshore τραπεζικούς παράδεισους -και η κρίση που εκτυλίσσεται στην Κύπρο δείχνει πόσο λίγη πρόοδος έχει σημειωθεί στο να τεθεί η κατάσταση υπό έλεγχο. Οι μέρες της Κύπρου ως offshore παραδείσου μοιάζουν μετρημένες, καθώς καλείται να επιβάλλει έναν φόρο επί των ξένων καταθέσεων για να συγκεντρώσει τα χρήματα που απαιτούνται για ένα σχέδιο διάσωσης. Κανένα άλλο offshore καταφύγιο δεν έχει αντιμετωπίσει τέτοιου είδους πρόβλημα. (www.capital.gr).

5.4.3 ΤΙ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα σήμερα υπάρχουν υπεράκτιες εταιρίες και μάλιστα πολλές. Μόνο με την αγορά και τη διαχείριση ακινήτων δραστηριοποιούνται περί τις 2.100 off shore. Στην Ελλάδα οι υπεράκτιες εταιρίες έχουν μεγάλη «πέραση» στα ακίνητα. Όποιος έχει ακίνητο, για παράδειγμα, σε off shore (που να αξίζει οικονομικά βέβαια) μπορεί να το μεταβιβάσει στα παιδιά του αποφεύγοντας τους φόρους της γονικής παροχής. Μεταβιβάζει απλώς τις μετοχές. Αν όμως αγοράζει κανείς ακίνητο από παράκτια, δεν είναι εύκολο να ξέρει τι αγοράζει, δεν μπορεί να γνωρίζει ποιες είναι οι δεσμεύσεις της. (www.tovima.gr)

Άλλοι τομείς, όπως η ναυτιλία, ο χρηματοπιστωτικός τομέας (πολλές τράπεζες έχουν παράκτιες εταιρίες), τα επενδυτικά χαρτοφυλάκια καθώς και δραστηριότητες που αφορούν τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων, αποτελούν αντικείμενο των «ημεδαπών» αυτών εταιρειών.

Βεβαίως η ναυτιλία αποτελεί ένα σημαντικό κεφάλαιο στον τομέα των off shore εταιρειών καθώς το νομοθετικό μας πλαίσιο, ευνοεί την ύπαρξή τους και τη δραστηριότητά τους προσφέροντας κίνητρα για τις εταιρείες διαχείρισεως πλοίων υπό ελληνική σημαία διατηρώντας τα προνόμια που τους παρέχουν αλλοδαπά δίκαια, σύμφωνα με τα οποία έχουν ιδρυθεί.

Έρευνα που διεξήχθη από τη Διεθνή Σύμπραξη Ερευνητών Δημοσιογράφων (International Consortium of Investigative Journalists - ICIJ), μία μη κερδοσκοπική οργάνωση που αποτελείται από 160 δημοσιογράφους σε 60 διαφορετικές χώρες του πλανήτη έδειξε πως συγκεκριμένα μόνο στα Vergin islands με το κρυμμένο χρήμα, συμμετέχουν, σύμφωνα με την έρευνα, και 107 εταιρίες που έχουν σχέση με την Ελλάδα. Είτε διαθέτουν ακίνητα, είτε άλλου είδους επενδύσεις, είτε έχουν επιχειρηματικές / εμπορικές δραστηριότητες μέχρι που κάποιες συμμετέχουν και στις κρατικές προμήθειες. Όμως μόνο 4 έχουν δηλωθεί στις αρμόδιες ελληνικές αρχές ενώ για τις υπόλοιπες 103 έχει απλωθεί πέπλο μυστηρίου. Δεν διαθέτουν διεύθυνση στη χώρα μας, οι ιδιοκτήτες δεν είναι γνωστοί, δεν πληρώνουν φόρο παρ ότι διακινούν τεράστια ποσά.

Έκπληξη προκαλεί το γεγονός ότι οι ιδιοκτήτες των υπεράκτιων εταιρειών προέρχονται όχι μόνο από τα πλούσια προάστια της Αθήνας αλλά και από απομακρυσμένα χωριά του ελληνικού Βορρά: ανάμεσά στους ιδιοκτήτες συναντώνται στελέχη εμπορικών επιχειρήσεων, εφοπλιστές και μεσαίας τάξης οικογένειες. Το κοινό σημείο μεταξύ αυτών των ανθρώπων είναι ότι συνδέονται με υπεράκτιες εταιρείες που εμφανίζονται να λειτουργούν εκτός των ραντάρ των φορολογικών Αρχών, σε μία περίοδο κατά την οποία η «ενδημική» φοροδιαφυγή τροφοδοτούσε την κρίση που κατέστρεψε την ελληνική οικονομία και απείλησε το μέλλον του ευρώ.

Δύο από τις οφσόρ χρησιμοποιήθηκαν για την αγορά και ανακαίνιση ενός από τα πλέον θρυλικά σκάφη αναψυχής στον κόσμο - της «Christina O», όπου κάποτε ο Αριστοτέλης Ωνάσης φιλοξενούσε και ψυχαγωγούσε τον Τζον Κένεντι, τη Μέριλιν Μονρόε και τον Ουίνστον Τσόρτσιλ, ανάμεσα σε πλήθος άλλων διασημοτήτων και πολιτικών.

Άλλες υπεράκτιες συνδέονται με εταιρείες αμυντικού υλικού που είχαν αναλάβει κρατικές συμβάσεις και κορυφαία επιχειρηματικά στελέχη που έκαναν περιουσία από αγοραπωλησίες ομολόγων. Οι έλληνες φορολογούνται

επί του παγκοσμίου εισοδήματός τους κι έτσι, θεωρητικά, θα έπρεπε να πληρώνουν φόρους για τα εισοδήματα που παράγονται από οφσόρ και καταλήγουν στις τσέπες τους. Οι ειδικοί όμως υποστηρίζουν ότι η ελληνική φορολογική νομοθεσία είναι πολύπλοκη και αφήνει πολλές «τρύπες», ώστε να αποφεύγεται με νόμιμο τρόπο η δήλωση περιουσιακών στοιχείων.

Σε αυτό το πλαίσιο δεν θα έπρεπε να προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι τα έσοδα από τη φορολόγηση υπεράκτιων εταιρειών μειώθηκαν κατά 90% τα προηγούμενα δύο χρόνια, σε 345.000 ευρώ το 2012 από 3,4 εκατομμύρια ευρώ το 2010, σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών.

Τα ελληνικά έγγραφα που ανέλυσε η Διεθνής Σύμπραξη Ερευνητών Δημοσιογράφων είναι μόνο ένα μικρό μέρος του «υπεράκτιου θησαυρού» 2,5 εκατομμυρίων απόρρητων αρχείων, τα οποία αποκτήθηκαν από το συγκεκριμένο παγκόσμιο δίκτυο ρεπόρτερ. Πρόκειται για τον μεγαλύτερο όγκο ντοκουμέντων για υπεράκτιες εταιρείες που συγκεντρώθηκαν και αναλύθηκαν ποτέ από δημοσιογραφικό οργανισμό. Τα έγγραφα αυτά αποκαλύπτουν με συγκλονιστικές λεπτομέρειες τις «εσωτερικές διεργασίες» των φορολογικών παραδείσων καθώς και τις δραστηριότητες των πραγματικών ιδιοκτητών που κρύβονται πίσω από την ανωνυμία των οφσόρ.

Η Ελλάδα μπορεί να μη συγκαταλέγεται στους φορολογικούς παραδείσους αλλά δεν διαθέτει ρυθμίσεις που να αποτρέπουν τη δραστηριότητα των υπεράκτιων εταιρειών στη χώρα μας. Βεβαίως ειδική νομοθεσία δεν υπάρχει για τις off shore αλλά αξίζει να σημειωθεί ότι η φοροδιαφυγή δεν περιλαμβάνεται στα ποινικά αδικήματα, σύμφωνα με τον νόμο για το ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος. Ένας από τους βασικούς λόγους που οι ελληνικές Αρχές έχουν σε τόσο μεγάλο βαθμό ελλιπή δεδομένα για τις υπεράκτιες εταιρείες είναι ότι η ισχύουσα νομοθεσία αφήνει ανοιχτά πολλά «παράθυρα», επιτρέποντας στους ιδιοκτήτες τους να μην τις δηλώνουν. Στο υπουργείο εξετάζουν αλλαγές στη νομοθεσία για τις οφσόρ καθώς και ότι οι έλεγχοι θα εστιάσουν σε στοιχεία που αποκαλύπτουν ότι η διαχείριση των εταιρειών γίνεται από την Ελλάδα, ώστε να τις φορολογήσουν. (www.sofokleousin.gr)

5.5 ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι υπεράκτιες εταιρίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα στους εξής τομείς: αγορά και ανέγερση ακινήτων, χρηματιστηριακές συναλλαγές, ναυτιλία, εμπορικές συναλλαγές, αμοιβές υψηλόβαθμων στελεχών, υπερτιμολογήσεις-υποτιμολογήσεις, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, σκάφη αναψυχής, αεροπλάνα, χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

Είναι χαρακτηριστικό πως τα νησιά Καϋμάν κατέχουν τη δεύτερη θέση μετά τις ΗΠΑ στις χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης που δραστηριοποιούνται στο Χρηματιστήριο Αθηνών με ποσοστό 5,082%. Οι ελληνικές αρχές έχουν προσπαθήσει να σφίξουν τον κλοιό γύρω από τη φοροδιαφυγή που γίνεται μέσω των υπεράκτιων εταιριών. Οι απόψεις δίστανται για το κατά πόσο τα εμπόδια που τίθενται από τις αρχές στη δραστηριοποίηση των εταιριών αυτών στον ελληνικό χώρο είναι επαρκή.

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί πως οι ελληνικές ναυτιλιακές επιχειρήσεις που κινούνται στην πλειοψηφία τους μέσω υπεράκτιων εταιριών, αποτελούν ειδική περίπτωση η οποία δεν θεωρείται ότι εμπίπτει στην κατηγορία των ύποπτων συναφών δραστηριοτήτων, αφού η σύστασή και η λειτουργία τους είναι απόλυτα νόμιμη, σύμφωνα και με τους νόμους 2687/53 και 86/97.

Για τις περιπτώσεις εκτός της ναυτιλίας, έχουν θεσπιστεί διάφορα φορολογικά αντικίνητρα που αφορούσαν στη φορολογία εισοδήματος, τη φορολογία κεφαλαίου και στην αύξηση του κόστους λειτουργίας των offshore και ειδικότερα μετά το 2002, η καταβολή ετήσιου ειδικού φόρου 3% επί της αξίας του ακινήτου που κατέχουν, αλλά και το ότι τα τιμολόγια από offshore δε θεωρούνται δαπάνες οι οποίες να μπορούν να εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. Παράλληλα, τροποποιήθηκε ο Κώδικας Δεοντολογίας των ΕΠΕΥ και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τον «εντοπισμό και τη γνωστοποίηση των ύποπτων συναλλαγών με offshore», ενώ κινήθηκε η διαδικασία για τη «χαρτογράφηση» των ιδιοκτητών offshore.

Με τις παραπάνω διατάξεις και ενέργειες, μπήκαν ορισμένα εμπόδια στη φοροδιαφυγή αλλά και στις κλασικές τριγωνικές συναλλαγές υποτιμήσεων και υπερτιμήσεων. Επίσης, η υποχρέωση τήρησης των βιβλίων σε συνδυασμό με το γεγονός ότι θεωρούνται «επιτηδευματίες», δυσχεραίνει

την ευελιξία και τη διαρκή κινητικότητα κεφαλαίων που παρουσίαζαν οι εταιρείες αυτές, με σκοπό την αποφυγή της φορολογίας. Αλλά και ο ειδικός φόρος επί των ακινήτων, πρακτικά σημαίνει πως σε 30 χρόνια ο κάτοχός του καταβάλλει την αξία του κατά 100% σε φόρους, ενώ απαλλάσσεται ο ιδιοκτήτης μόνο εάν αποκαλύψει την ταυτότητά του, ακυρώνοντας έτσι δύο από τα πιο σημαντικά πλεονεκτήματα που είχε η σύσταση μιας παράκτιας εταιρείας. (www.taxheaven.gr)

Τέλος, ένα μεγάλο άλμα προς τη φορολογική ενοποίηση ετοιμάζεται να κάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την πρόταση για την καθιέρωση ενός ενιαίου αριθμού φορολογικού μητρώου στην ΕΕ. Τίποτα δεν είναι ακόμα σίγουρο, καθώς γύρω από το μέτρο αυτό υπάρχει πολλή συζήτηση για το κατά πόσο θα είναι αποτελεσματικό και εφικτό να πραγματοποιηθεί. Ο ενιαίος ευρωπαϊκός ΑΦΜ προτείνεται να συνοδεύεται από ενιαία φορολογική ταυτότητα φυσικών και νομικών προσώπων προκειμένου «να αποθαρρύνονται φορολογούμενοι και εταιρείες να εκμεταλλεύονται παραθυράκια που τους προσφέρουν τα φορολογικά συστήματα τρίτων χωρών». (www.tovima.gr)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η δραστηριότητα των υπεράκτιων εταιρειών και γενικότερα των υπεράκτιων οικονομικών κέντρων, αποτελεί σημαντικότερο οικονομικό και πολιτικό ζήτημα που έχει προκαλέσει πολλές συζητήσεις όσον αφορά τη νομιμότητα και τη σκοπιμότητα ή μη της ύπαρξής τους. Αρκεί να επισημανθεί ότι σύμφωνα με εκτιμήσεις, το μισό περίπου των παγκόσμιων οικονομικών πράξεων, συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με υπεράκτια κέντρα και αυτό από μόνο του καταδεικνύει το μέγεθος του ζητήματος.

Οι υποστηρικτές των υπεράκτιων δραστηριοτήτων, ισχυρίζονται ότι αυτού του είδους οι οικονομικές πράξεις και συναλλαγές αποτελούν έκφραση της ανάγκης για την ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων, γεγονός που διευκολύνει και μεγεθύνει το συνολικό οικονομικό αποτέλεσμα. Ο τομέας της διακίνησης κεφαλαίων, παρότι αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα των υπηρεσιών συγκέντρωσης επενδυτικών κεφαλαίων στις υπεράκτιες αγορές, έχει αποκτήσει ιδιαίτερη βαρύτητα τα τελευταία χρόνια, καθώς οι σύγχρονες τεχνολογίες αυξάνουν τις δυνατότητες τάχιστης διακίνησης κεφαλαίων και άμεσης παρακολούθησής τους από τους επενδυτές. Ενδεικτική είναι η χρήση ψηφιακού χρήματος ή πιστωτικών καρτών που επιτρέπουν την ασφαλή μεταφορά κεφαλαίων εκτός των φορολογικών παράδεισων. Επί πλέον, αποτελεί μια ρεαλιστική πραγματικότητα την οποία οι περισσότερες μικροσκοπικές χώρες αδυνατούν να αγνοήσουν, ενώ οι μεγάλες δεν μπορούν παρά να την ανεχθούν.

Αντίθετα, οι επικριτές τους υποστηρίζουν ότι οι δραστηριότητες αυτές αποτελούν κεντρικό μοχλό για τη διευκόλυνση της διεθνούς οικονομικής παρανομίας που εμπεριέχει και εγκληματικές πράξεις. Στην πραγματικότητα, ισχυρίζονται οι τελευταίοι, υφίσταται ένα διεθνές καθεστώς ένοχης ανοχής για τις υπεράκτιες δραστηριότητες, οι οποίες θα μπορούσαν να καταργηθούν ή έστω να αδυνατίσουν, εφ' όσον υπήρχε σχετική πολιτική βούληση από τα διεθνώς ισχυρά πολιτικοοικονομικά κέντρα, τα οποία στηρίζονται σε νεοφιλελεύθερες απόψεις, των οποίων ακραίες εκφάνσεις αποτελούν οι επίμαχες δραστηριότητες που συζητάμε.

Συμπερασματικά πιστεύουμε ότι στην περίπτωση των υπεράκτιων διαδικασιών υπάρχει πολυπλοκότητα και η αντιμετώπιση θα πρέπει να είναι κατά περίπτωση. Οι υπεράκτιες επιχειρήσεις αποτελούν μια πραγματικότητα και τα προβλήματα τα οποία αυτές προκαλούν στην εθνική οικονομία δεν αντιμετωπίζονται με αφορισμούς. Τέλος, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οποιοδήποτε εισόδημα προκύπτει με πλάγιους τρόπους και μένει αφορολόγητο, τελικά καταλήγει σε κάποιο φυσικό πρόσωπο για να το καταναλώσει, εκεί θα πρέπει να επικεντρωθεί η προσπάθεια του ελληνικού φορολογικού μηχανισμού, ώστε να το αποκαλύψει και να το φορολογήσει.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ

ΒΙΒΛΙΑ :

- Δουβής Παναγιώτης : « Offshore δραστηριότητες » Αθήνα 2008.
- Nicholas Shaxson : « Τα νησιά των θησαυρών » 2010
- Μελάς Δημήτρης : «Διεθνής Φορολογικός Σχεδιασμός και Υπεράκτιες Επιχειρήσεις, Αθήνα 2008
- Μηνιαίο Περιοδικό «Επιχείρηση» : Φορολογικές υποχρεώσεις εταιρείας offshore. 28.11.2008

ΑΡΘΡΑ:

- Καθημερινή « [ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ: Πότε, πώς και γιατί εμφανίστηκαν οι offshore εταιρείες στην οικονομία](#) ; » 07/04/2007
- Ημερησία: «Οι 47 φορολογικοί παράδεισοι» 11/01/2012
- Το Βήμα-Οικονομία : « Οι φορολογικοί παράδεισοι ανθούν και ευημερούν » 24/06/2012
- Ανδρέας Κατσανέβας : « Φορολογικοί παράδεισοι και υπεράκτιες εταιρίες » 28/03/2013

INTEPNET:

- <http://el.wikipedia.org>
- <http://www.iskra.gr>
- <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=463779>
- <http://infognomonpolitics.blogspot.gr>
- www.sofokleousin.gr
- www.naftemporiki.gr
- [Capital tax.gr](http://Capital.tax.gr)
- www.kathimerini.gr
- www.tovima.gr
- www.offshore-services.gr
- www.offshoregreece.eu/gr/faqs.html
- www.imerisia.gr